

NÉPLAP

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT KELETMAGYARORSZÁGI KERÜLETÉNEK NAPILAPJA

JUNIUS 10 - AZ IFJUSÁG NAPJA

IRTA: TARISKA ISTVÁN

Építsük újjá az országot!

A fasiszta és a nyilas métely az ifjuság soraiba hatolt be a legmélyebben. A Magyar Kommunista Párt nem alkot külön kommunista ifjusági szervezetet, hanem a Magyar Demokratikus Ifjusági Szövetséget támogatja. (Orsz. Pártértekezlet határozata.)

A Magyar Demokratikus Ifjusági Szövetség fél-éves multra tekinthet mindössze vissza. Ez a félszázad ha nem is tud dörgő tömegsikeret felmutatni, azért eredményekben mégis gazdag. Ha a Demokratikus Ifjusági Szövetség ma egy széles, az ifjuság legnagyobb részét, de mégis nem egészét magában foglaló tábor, az nem az ifjuság egységét hangoztató demokratikus tábor elvi erejének hiánya, hanem a vele szemben még mindig fennálló meg nem értés eredménye. Nem akarjuk unalomig ismételn, hogy az ifjuság egysége és magatartása mennyire alapja a jövőnek, azt azonban mégis meg kell állapítani, hogy ezzel az ifjusággal ezekben az időkben külön-külön szétforgácsolt csoportokban, egyes kisebb-nagyobb csoportokban harcolni nem lehet.

Mostani ifjuságunk a még inkább jobbba tolódó reakciós, vagy már nyílt fasiszta időkben született és serdült emberré, ennek az ifjuságnak a szülei abban a korban éltek, amikor a Hitler-Jugend példája intő példaként állott a szülők előtt, hogy jó még a családban is vigyázni, mert a fasiszta propaganda megtalálja a módját annak, hogy szülőt a gyermekkel, ifjút az öreggel szembeállítsa. Intő például szolgált, amikor azokról a németországi esetekről érkeztek hírek, hogy a politikai bolondgombokkal megmérgezett ifjuság áruházá lett saját családjának, saját szüleinek, ha nem parirozott kellőképpen a náci politikai véleményekkel szemben. Ez az ifjuság abban a korban serdült, amikor politikai vélemény ki mondásáért, de még csak egy külföldi rádió hallgatásáért is könnyen „nemzetgyalázás” és az „állam és társadalmi rend felbontására irányuló törekvés” vádjával ötötáncsi tárgyalás után bebörtönözések százával és ezrével sújtotta a demokracia híveit. Ez az ifjuság leventeoktatóktól kapta politikai iskoláját, attól a leventeintézménytől, amelyiknek főirányítója, Bély Alajos, ma a budapesti Népbíróság előtt tarozik felelni cselekményeiért, aki egész Szalásiig mindenajta jobboldali irányzatnak lényeges kiszolgálója volt. — Féltők voltak hozzá az általa megválogatott nevelők, a leventeoktatók is. Tudjuk jól, kik voltak ezek. Egyik részük legvadabb antiszemita és szocialista ideológia képviselői, akik került a hátszajék mel-

lé, másik részük pedig a dzsessz dobosok és szakszölnisták magas kultúráját váltotta be a leventeintézmény aprópénzeire.

Nem az ifjuságot vádoljuk, amikor megállapítjuk azt, hogy ez az ifjuság nagyobbik részében nem demokratikus. Nem az ifjuság tehet arról, hogy a felszabadulás nagy sorsfordulóján nem termelődött egy új márciusi ifjuság, amely megértve a haladó idők szavát, harcosává lehetett volna a demokratikus megújulásnak. Nem vádolunk kell ezt az ifjuságot, hanem megváltoztatni. Világosan állott ez a kérdés a legtöbb politikai párt vezetője előtt a felszabadulás idején, amikor közös megállapodással önként határozták el, hogy párt ifjusági szervezetek alkotásáról lemondanak. A párt ifjusági szervezetek helyett ennek a saját hibáján kívül vakvágányra futott ifjuságnak az ügyét közös, nagy, átfogó szervezetben próbálta helyes irányba terelni és megalkotta a Demokratikus Ifjusági Szövetséget. Nem volt könnyű ennek a határozatnak meghozása egyik párt részéről sem, mert ezzel szükségszerűen velejárt az, hogy a demokratikus ifjusági szövetség nem politikai. Nem folytat napi politikát valamelyik párt kizárólagos vonala irányában, hanem egységesen akarja felvenni saját soraiban is a harcot a fasiszmus eddigi kűmérgezésével szemben. A Demokratikus Ifjusági Szövetség a legjobb út és eszköz ahhoz, hogy az ifjuság valóban kijusson határozatlan és tanácstalan helyzetből, passzív és érdeklődés nélküli magatartását harcos, közösségi szellemű demokracia magatartásra cserélje fel. Szétforgácsolt, apró politikai és társadalmi ifjusági egyesületekkel nem lehetett volna és nem lehet ma sem felvenni a harcot az ifjuság egészébe beleivódott neveléssel szemben. A reakciónak és fasiszmusnak a számtalan különböző ifjusági egyesülettel éppen az volt a célja, hogy mindenféle módszerrel lehetetlenné tegye az ifjuság találkozását.

Az ifjuság azonban ennek ellenére megtalálta időnként a múltban is azt a keretet, amelyben közelébe tudott a demokraciahoz. Résztvett, sok tekintetben élen járt a Márciusi Front mozgalomnak, hatalmas demokratikus táborot alkotott a Győrffy kollégiumokban és demonstratív ki-

fejezte véleményét az 1943-as szárszói konferencián. A fasiszmus azonban résen volt és a szárszói konferencia után lesújtott, szétzilálta az ifjuság szépen fejlődő demokratikus táborát.

Ezekben az ifjusági mozgalmakban pártkülönbségre való tekintet nélkül résztvettek mindazok, akik a demokracia hívei voltak. A kérdés akkor úgy állt: demokracia vagy fasiszmus. A demokracia előfeltételét folytató közvetlen harc volt a tétel. Nem áll más kint a kérdés ma sem. A demokratikus kibontakozásnak ma megvannak az előfeltételei. De vajon biztosítva van-e már ez a demokracia a fasiszmus mindennemű támadásával szemben? Nincs biztosítva. — Nemcsak arról van szó, hogy a különböző jelentések szerint a fasiszmus hatalmas, nemzetközileg is jelentős illegális szervezeteket törekszik létrehozni, hanem főleg arról, hogy bent, a saját partánonk sincs még minden tisztára seprve. Amíg a fasiszmus elleni belső harcot lezártuk, amíg a tisztogatást befejeztünk nem multhatjuk, amíg az ifju-

ság nem lesz törhetetlen hiva a demokracia, az egyetlen helyes út az ifjuság nevelése terén ma éppúgy, mint tegnap, az ifjuság együttes fellépése, egységes nevelése.

Az ifjusági egységnek kétségtelenül komoly állomárai vannak. Ma már nyugodtan elmondhatjuk, hogy a politikai pártok legnagyobb része belátta, hogy ez az egyetlen helyes út. Az egyházi és társadalmi egyesületek is legnagyobb részt csatlakoztak az ifjuság egységmozgalmához. — Eppen mai számunkban közöljük a róm. kat. egyház képviselőjének a DISZ vezetőségével közölt közös nyilatkozatát, amelyben bejelentik csatlakozásukat. Budapesten hasonló megállapodást kötött a DISZ a KIE-vel is, amelyben a KIE csatlakozott az ifjusági egységmozgalomhoz, csupán a vallásos nevelést tartva fenn magának külön feladatként. Azok a jelenségek viszont, amelyek Budapesten mutatkoztak a fasiszmus mellett exponált egyesületek: SZEFEHE és Emerikóna részéről, reakciós torma-

dások, amelyeket az ifjusági egység vissza fog verni.

Június 10. az ifjuság egységének napja. Ez a dátum túl kell hogy nőjön az egyszerű szimbólum keretein; nem szabad, hogy üres jelszóvá váljék: egyetlen hatalmas táborba gyűljön, megbonthatatlan egységbe kovacsolódjék június 10-én a magyar ifjuság. S az ifjuság egységének ellenállhatatlan ereje lesz az ország újjáépítésének, a magyar nemzet demokratikus újjászületésének egyik fő mozgatója.

Az egységbe tömörülő ifjuság ma már mind erősebben ébred tudatára történelmi hivatásának és elhivatottságának. Hosszú emberöltők hibáit, nemzedékek vétkeit kell, hogy jóvátegye a magyar ifjuság. Szakitania kell a gyászos múlttal, felednie kell az elmúlt évtizedek hazug tanításait. — Törtetlen hittel, akaratlanul kell hozzáfognia az újjáépítéshez.

A ma felnőtt nemzedéke már nem hozhatja helyre azokat a hibákat, melyeket elkövetett. A mi kötelességünk már csak egy lehet: dolgozni, építeni és ezen keresztül megteremtini a lehetőséget az ifjuság számára egy új és igazságosabb, demokratikus Magyarország felépítésére. Ez az új, demokratikus Magyarország nem ismerhet szétlúzást, osztályellentéteket, nem ismerhet önös szempontokat: ennek az országnak csak az egység és egyenlőség lehet az alapja.

A munkás-, paraszt- és értelmiségi ifjuságra vár az a feladat, hogy elsöpörje azokat a gátakat, melyeket a reakció és a fasiszmus emelt közéjük. Munkásnak, parasztnak, értelmiséginek egymás mellett a helye az újjáépítésben! Céljuk közös — és ezt a célt külön-külön soha el nem érhetik. Együtt dolgozva, egymással és egymásért küzdve juthatnak csak el a végső célig. S a cél, melyért ma minden becsületes magyarnak dolgoznia kell: a demokratikus népi Magyarország.

A mai egység ünnep legyen az ifjuság elindulása a demokratikus fejlődés felé. Az ifjuság felvonulása legyen komoly találkozás és kézfogás az eddig szétszakított munkás-, paraszt-, értelmiségi ifjuságok; legyen kifejezése annak, hogy ezt az ifjuságot több egymással ellen uszítani, egymással szembeállítani, a demokracia elől tántorítani ne lehessen.

Ifjuság előre!

Új tüzek gyullak az éjszakában,
Lelket perzselő, áldott szent tüzek!
Szemünk előtt folyik le újra most
A mérhetetlen örök ütközet.

Halál felett hirdesd az életet!
A romok felett munkásházakat.
Ifjuságunk! A harcra, előre!
Indítsatok a béna gyarakat!

Ti vagytok a nagy magyar ígérlet:
Munkás, paraszt, most fogjatok kezét!
Előre hál az országépítésre —
és eldől már a döntő ütközet.

Alljatok be az Egység táborába,
A munkafronton bátran küzdjétek.
Hitvány multunknak gyászos árnyalakja
Meg ne allhasson soha köztetek.

Faklya vagytok a sűrű éjszakában,
Amelynek fénye nemzetet nevel, —
Büszkén hirdessék népek milliói:
Az ifjuság már elől menetel.

Pallos vagytok az új világ kezében
Egységekből új élet fakad, —
S az újjáéledt ország üdvözölje
Az egységbeforrnt magyar ifjakat.

Tóth József.

„Egyesült Nemzetek” az új világszervezet neve

Teljes megegyezés a triesti kérdésben — Hatalmas baloldali koalíció van kialakulóban Franciaországban

A nagyhatalmak vétőjoga

San-Franciscoban közmegegyezésre befejezett tény. — Az öt nagyhatalom képviselői teljesen tisztázták a kérdésben fennálló vitás pontokat. A vétőjogi paragrafus megalkotása lényegileg a Szovjetunió kívánsága szerint történt. Ez lényegileg abból áll, hogy

valamely kérdés megtárgyalását a vétőjog alkalmazása nem gátolja, annak végrehajtását azonban megakadályozza.

A vétőjogról Stettinius amerikai külügyminiszter nyilatkozott a sajtó képviselőinek. — Többek között a következőket mondotta: A megegyezés fenn tartja a biztonsági tanács állandó tagjai egyhangúságának elvét a tanács által teendő bármely kérdésben; ugyanakkor biztosítja a lépés megtétele előtt a meghallgatás és megvitás szabadságát a tanácsban.

Gromiko szovjet követ a vétőjoggal kapcsolatban kijelentette, a világnak meg kell győződnie arról, hogy a Szovjetunió a sanfranciscoi konferencia sikerét akarja. Ha valamely kérdésben véleményeink nem egyeznek, de azt tapasztaljuk, hogy jóindulat vezet a másik oldalt, hajlandók vagyunk a osat lakozásra. Ez történt a mostani esetben. A konferencia nagy lelkesedéssel fogadta el a szovjet elhatározását.

„Egyesült Nemzetek”

lesz az új világszervezet neve, mint a sanfranciscoi rádió Newyorkon és Londonon át jelentti. A kiküldött bizottság megállapította a gazdasági és szociális kérdések eldöntésére hivatott világszervezet alapszabályait. Megállapították San-Franciscoban, hogy az új világszervezet neve „Egyesült Nemzetek” lesz. Ezzel az elnevezéssel Roosevelt emlékének akarnak áldozni.

Az angol kommunista párt

válaszbó plakátjai is megjelentek az egész országban. A párt követeli a földbirtokok nacionalizálását, a bányák és legfontosabb ipari üzemek államosítását.

Johnson, a skót ügyek minisztere tegnap beszédet mondott a londoni rádióban a választási előadássorozat keretében. Churchillnek azt az állítását, hogy az állami ellenőrzés megszüntetésével Anglia elkerüli az inflációt, Johnson megcáfolta, mert szerinte éppen akkor indul meg az infláció, ha az állami ellenőrzést meg fogják szüntetni.

Churchillnek az állami ellenőrzést megszüntető javaslatát, szerintünk, azért hangzott el, hogy az áruhiány és pénzhiány módszerével bizonyos konjunkturális alapot teremtsen az ú. n. „szabad gazdaságnak”. A szabad gazdaság elve tud-

valevőleg arra irányul, hogy a munkapiacon a munkaadó és munkavállaló egyenrangú szabad félként állnak egymással szemben, tehát ninosen szükség szakszervezetekre.

A triesti egyezmény

tegnap írták alá Belgrádban az angol, amerikai és jugoszláv kiküldöttek. Az egyezmény szerint még további helyekről is kivonják a jugoszláv csapatokat, de

Triest városa jugoszláv közigazgatás hatáskörébe tartozik.

Pólját viszont az angolok szállják meg. Triest kikötőjét, az Isonzó völgyén át Ausztriába vivő közlekedési vonalakat a szövetségesek ellenőrzik. — A Venezia Julia tartomány sorsát az egyezmény nem dönti el véglegesen, arra majd a béketárgyaláson kerül sor.

Az olasz kormányválság

megoldása nehezen halad előre. Az ellenállási mozgalom jelentősége egyre szélesebben bontakozik ki az olasz belpolitikában. Köztudomású, hogy éppen az ellenállási mozgalom buktatta meg Bonomit. Az új miniszterelnök személyére azonban még eddig megegyezés nem jött létre. A keresztény demokraták Gasparri miniszterelnökségét kívánták. — Ezt viszont a szocialisták határozottan visszautasították és Nenni, a szocialisták vezetőjének miniszterelnökségét követelik, akinek helyettese Togliatti, a Kommunista Párt vezetője lenne. Nemcsak a kormányválság kérdésében, de egyébként is már korábbról mutatkoztak határozott jelek abban az irányban, hogy az olasz szocialista baloldali blokk és a szembenálló felek között a harc kiéleződött.

Eppen a kiéleződött harc és a négy párt nyomására Bonomi négy nappal elhalasztotta lemondását.

A francia ellenállási mozgalom

tárgyalásba bocsátkozott a kisebb ellenállási szervezetekkel és a politikai pártokkal is az egybeolvadás céljából. Francia belpolitikai szakértők szerint

hatalmas baloldali koalíció van kialakulóban, amelybe valószínűleg a szocialista párt is beolvad.

A nemzeti felszabadítási mozgalom hangsúlyozta, hogy osakis olyan alakulatokkal tárgyal ebben a kérdésben, amelyek szintén óhajtkák az új alkotmányozó nemzetgyűlés megválasztását és ellenzik az 1865 utáni francia alkotmány folytatását vagy módosítását. Az új alkotmány kérdése a francia sajtó belpolitikai érdeklődésének középpontjában áll. A mult heti sajtóértékelésben, ahol De Gaulle is bejelentette, hogy a francia nép még

az év vége előtt választani fog, vagy új alapokra helyezi Franciaország életét.

Még tisztázatlanok

a németországi megszállási zónák kérdései. Az újabb átrendezés során

brit csapatok szállják meg az egész Ruhr-vidéket,

ezáltal Köln, Düsseldorf és Aachen brit ellenőrzés alá kerül.

Az osztrák megszállás kérdése is megoldásra vár még.

A Japán

elleni háború

új és izgalmas szakaszába érkezett. A nyomasztó angolszász légi és tengeri fölény

egymásután bénítja meg a Japán szigetország aránylag kis területen összezsúfolt mammutpartelepeit.

A kormány most már parlamentjében sem bízik, császári rendelettel diktatori hatalmat nyert és nem veszi igénybe az alkotmányos formákat. A japán rádió int a lakosságot, hogy a szövetséges légitámadások ereje növekedni fog és a döntő csatát a japán anyaország területén fogják megvívni. A legfelsőbb japán hadvezetőség inváziós kézikönyvet adott ki, amely szerint minden nap pánnak öngyilkos küldetésre kell készen állnia a szövetségesek ellen. A népet pedig a sajtó és a rádió partizánmozgalomra szólítja fel. Szuzuki miniszterelnök kijelentette, hogy Japán harcolni fog a végső győzelemig, még ha saját területén kell is a döntő csatát megvívnia.

Mintha hallottuk volna már az ehhez hasonló szövegeket, nem is olyan régen.

A magyar-román együttműködés

fontos állomásának kell tekintünk az erdélyi főpapok nyilatkozatait. Márton Aron róm. kath. püspök pásztorlevelében felhívja az erdélyi katolikus-ság vezetőit, az ellentétek kiküszöbölésére. Ma már megoldódik az erdélyi nemzetiségi kérdés.

minden gyermek anyanyelvének megfelelő iskolába járhat.

Józan Miklós unitárius püspök örömeinek adott kifejezést, hogy az egész erdélyi egyház-közösség ismét egy állam uralma alá került. Vásárhelyi János református püspök a fasiszta rendszerek erőszakáról ír és

Budapestre és vissza
gumikerekű sráfkocsira fuvarvállaló
FRIEDMANN
Széchenyi-u. 71. sz.

hálás az Egek Urának, hogy a szövetségesek győzelme véget vetett törvénytelen uralmuknak.

A faszizmus gyökereiről

már többször írtunk a „Néplap” hasábjain. Most újabb adatok kerültek felszínre. — Franco a legnagyobb előszere tettel fogadja a német menekülteket, Portugália semmivel sem bánik velük rosszabbul. A háborús bűnösök gyönyörű villákban pihenik ki fáradalmikat. Amerikai polgári lapokban is egymásután jelennek meg cikkek, amelyek leleplezik annak a reakciós klikknek fasisztabarát politikáját, amely Argentínában átvette a hatalmat. Az argentinai rendőrség a demokrácia harcainak újabb csoportját veti börtönbe, ugyanakkor tárt karokkal fogadja a legmegrögzöttebb háborús bűnösöket. Az „Izvestija” tudósítói megjegyzik, hogy a „Newyork Herald Tribune” szerint Argentínában nagyszabású antifasiszta mozgalom van kialakulóban.

A svédországi náci góccok is tovább folytatják aknamunkájukat.

Egy Svédországban internált SS ezredes interjút adott a lapok tudósítóinak, amelyben kijelentette, hogy a náciizmus ismét feltámad, és akkor visszavesszük azt, amit elvesztettünk. Kopenhágában a klinikán, náci „betegek” re- volverlövéséssel fogadták azokat a dán polgárokat, akik őket leleplezni jöttek. Később kiderült, hogy ezek Gestapo ügynökök voltak. Egy csehszlovák lap hírt ad arról, hogy Prágában illegális fasiszta leadót fedeztek fel. A rádió hamis iratokkal bűjkáló náci tartották üzemben.

Dániából SS osztagokat utasítottak ki. Mielőtt elhagyták a határt, ezt kiáltották vissza a dán hatóságoknak: Várjatok csak, még visszajövünk!

Ezek az esetek bebizonyítják, hogy mennyire fontos a gyilkos faszizmusnak teljes és gyökeres kiirtása. Nem volt elegendő Németország katonai leverése, a német ipartelepeket külföldön éppúgy ellenőrizni kell, mint az összes állampolgárokat, akik fasiszta országokban az utolsó öt év folyamán letelepedtek. Az „Izvestija” tudósítója megjegyzi, hogy „nem kell egyebet tenni, mint a teheráni és krimi konferencia rendelkezéseit becsületesen végrehajtani!”

A szovjet tudományos akadémia jubileuma

Moszkva, június 9. Június 15-én nyílnak meg a szovjet tudományos akadémia fennállásának kétszázadik évü jubileumi ünnepségei. Az élettani szakosztály titkára ezzel kapcsolatban a következő nyilatkozatot tette: A biológiai szakosztály 1939-ben létesült, ezidő-szerint 12 intézete, 3 laborató-

rium, 4 biológiai kísérleti állomás és 7 tudományos bizottsága működik. Az állattani és növénytanai intézetek a Szovjetunió állat- és növényvilágának tanulmányozásával foglalkoznak. A fiziológiai intézet számos gyümölcs és gabonafajlat honosított meg a Szovjetunió különböző éghajlati területein.

Az amerikai magyarok üdvözlése

Newyorki jelentés szerint az Amerikában élő magyarok gyűlést tartottak a szövetségesek győzelme alkalmából. — A gyűlés résztvevői szerencsekívánataikat küldték az ideiglenes magyar kormányának,

amely megvalósította a földreformot. Azután elhatározták, hogy felszólítják az ideiglenes kormányt, állítsa törvények elé Hortyt és társait, akik Magyarországot a szörnyű háborúba sodorták.

Rövid külföldi hírek

A KATALAN köztársasági párt értekezletet tartott a franciaországi Toulouseban. Az értekezlet megbízta a pártot, hogy alakítson kormányt és maradjon egyelőre Franciaország területén a spanyolországi változásokig.

Harry Hopkins, Truman elnök moszkvai külön követe, uton hazatér.

Tánciskola kezdődik
a Máv. műhelytelepen kedden 6 órai kezdettel a MADIS rendezésében, Schaff János-táncosnár vezetésével. Külön órák bármely időben. Ma, vasárnap 5 órától megnyitó össztánc. DISZ-tagoknak kedvezmény.

felé, tegnap Berlinbe érkezett, ahol megbeszéléseket folytatott Zoukó marsallal, a szövetséges ellenőrző bizottság orosz tagjával.

Eisenhower tábornok tegnap közölte a norvég külügyminiszteriummal, hogy a szövetségesek átadják Norvégia polgári közigazgatását Haakon királynak és kormányának.

Debreceni kisiparosságának és kiskereskedőinek gazdasági támasza és pénzüintézte
Kölcsönös Segélyező-Egylet
KOSSUTH-UTCA 8. szám
Váltson hetibelfizetéses könyvecskét.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
TISZANTÜLI KIRENDELTSÉGE
velmébe ajánlja a szőlőtermelőeknek, hogy fűrtperonoszpóra és liszt-harmat ellen a legjobb védekezőszerek
a rézkénpor és rézmészpor.
Készült nagyobb mennyiségű lúpat és ásványi répa és szeska-...
isek, továbbá friss szállítmányú verliszt, halliszt, csontliszt és hullá-
zt, legelősebben beszerezhető Hunyadi-ú. 15. sz. alatti telephelyünkön.
Reggel 8—12-ig, délután 2—5-ig! Kiszállítás bent az udvarban!

Vihar

Dr. Juhász Nagy...
lete alatt tartott...
zottság szombati...
előtt Kondor Imre...
netében folyó n...
molt be és hatáso...
ket követelt a te...
és rendőrségtől...
munkaerővel való...
nyában.

Elnöki bejelentés...
Juhász Nagy Sán...
hogy a Független...
dr. Juhász Géza...
Sándort küldi a...
ságra és a törvé...
ságra.

Kondor Imre...
zeti bizottsági tag...
nésével kapcsolatos...
Nemzeti Bizottság...
tartott Zsilinszky...
utóhatásaként jött...
hogy a Nemzeti Bi...
külső tagként hívje...
Lévay Zoltán a...
gazda Párt nevé...
ilyen határozathoz...
a párt 16. pontban...
ján dr. Juhász Gé...
zállal gyanúsította...
Imrét, hogy „malom...
nak tesz szolgálatot...
domása szerint Juh...

Lévay Zoltán a...
gazda Párt nevé...
ilyen határozathoz...
a párt 16. pontban...
ján dr. Juhász Gé...
zállal gyanúsította...
Imrét, hogy „malom...
nak tesz szolgálatot...
domása szerint Juh...

Szabó el működés

Erdős Imre kifeje...
kül, hogy a Függe...
Párt belső ügyeibe...
kozni.

Juhász Géza...
mélynek ismeri, h...
zeti Bizottság nem...
heti szemé

különösen mivel a...
kerületnek is az él...
Szabó István, a...
nista Párt titkára...
hogy a függetlens...
tömörült pártok...
állapodás jött lét...
fasiszta, reakciós...
diemeiket a párt...
ják. Ez esetben...
sem áll fenn, han...

a Független...
Párt épp azt a...
záratta ki sorat...
az együttműkö...
lát vitta

A Juhász Géza e...
aló dr. Lévay Zol...
az a személy volt...
a pártok közötti...
kódést a legtöbb...
Ez az intézkedés...
való kizárás, ve...
szerint antidemo...
fűlés, hogy akada...
Független Kiszga...
való együttműkö...
mert nem den...
gesztus a többi p...
éppen az együtt...
képviselő szemé...
zárása. Nagyon h...
veaslatot, hogy...
Bizottságban hagy...
Juhász Gézát és...
monstráljuk, hog...
tünk egyet a Füg...
gazda Párt hatá...
amikor a demokrá...
Lévay Zoltán bejel...
Juhász Géza ellen felhoz...
pont között reakció...
szerepel és azaz a de...

Viharos nemzeti bizottsági ülés tárgyalta Juhász Géza pártkizárási ügyét

Rövidesen összehívják a megyegyűlést

Dr. Juhász Nagy Sándor elnöke alatt tartotta a Nemzeti Bizottság szombati ülését. Napirend előtt Kondor Imre a termelés meletében folyó nehézségekről számolt be és határozott intézkedéseket követelt a termelőbizottságok és rendőrségtől a mezőgazdasági munkaerővel való megsegítése irányában.

Elnöki bejelentések között dr. Juhász Nagy Sándor bejelentette, hogy a Független Kisgazda Párt dr. Juhász Géza helyett Kardos Sándort küldi a Nemzeti Bizottságba és a törvényhatósági bizottságba.

Kondor Imre Juhász Géza nemzeti bizottsági tagságának megszüntetésével kapcsolatban, mivel az a Nemzeti Bizottság megbízásából tartott Zsilinszky emlékbeszéd utóhatásaként jött létre, javasolta, hogy a Nemzeti Bizottság pártönkívül tagként hívja be.

Lévay Zoltán a Független Kisgazda Párt nevében tiltakozott ilyen határozathozatal ellen, mert a párt 16. pontban foglalt vad: lapban dr. Juhász Gézát kizárta és ezzel gyanúsította meg Kondor Imret, hogy „malom alatt” pártjának tesz szolgálatot, minthogy tulajdonsága szerint Juhász Géza párt-

robbantási törekvésekkel ment a Független Kisgazda Pártra és ott a Parasztpárt javára tevékenykedett.

Juhász Géza követelte az ellene emlegetett 16. vádpontnak a nyilvánosság elé tárását. Tagadta, hogy pártrobbantási szándékai lettek volna a Független Kisgazda Pártnál. „Az a tény ezzel szemben, hogy

a Független Kisgazda Párt jobbrabolódását igyekezett meggátolni

és ennek érdekében egy vidéki párttitkárnak olyan utasítást adott, hogy olyan elemeket szervezzen be a pártba, akikben a jobbraesúsítás ellen garancia van. A többi pártokkal való együttműködés miatt a Kisgazda Párt helyi szervezésében — folytatta Juhász Géza — **elszívetellen állottam, de amíg lehetett, képviselni akartam az országos pártvezetőség határozatait.** Hogy ez eredménnyel nem végződött, arról egyedül nem tehettem.

teljesítés határát nem lépte túl és ezért Szondy György állásából való teljes elmozdítását nem fogadatosítottam. A valóságban nem is ez a vádaskodás fő oka, hanem az,

Megeyei képviselők új elosztása

A megyei törvényhatósági testület összehívásával és megalakításával kapcsolatban a három munkáspárti pártközi értekezletet tartott, ennek javaslatát dr. Erdős Imre terjesztette elő. A Nemzeti Bizottság úgy határozott, hogy

a pártok saját hatáskörükben elintézik a megyei törvényhatósági testület átalakítását olyképpen, hogy abban a Magyar Kommunista, a Szocialdemokrata és a Független Kisgazda Párt 16-16, a Polgári Demokráta Párt 1 taggal képviseltesse magát.

Meghagyják a két szakszervezeti küldött helyét és dr. Juhász Nagy Sándort, mint pártönkívült.

Chodak János beadványával kapcsolatban a Nemzeti Bizottság elhatározta, hogy felhívja a kormány

hogy Szondy György szigorú felelős volt és emiatt személyi felelősségét indult hátszá ellen.

Juhász Géza védekezésének elmondása és távozása után a Nemzeti Bizottság úgy határozott, hogy felkéri a Független Kisgazda Pártot, **terjessze be öt napon belül a Juhász Géza ellen felhozott vádakait és ezek átvizsgálása után dönt a Nemzeti Bizottság arról, hogy meg hívja-e pártönkívül tagként őt.**

miniszteri rendeletre hivatkozva kérte dr. Hollósi tiszti főorvosnak a véglegesítéséhez szükséges Nemzeti Bizottsági javaslatot.

Dr. Erdős Imre ez ellen a javaslat ellen a leghatározottabban tiltakozott, mert

Hollósi a fasiszta orvos kamarának hosszú időn keresztül főtitkára volt és mint ilyen exponáltta magát a szélső jobboldali gondolat mellett.

Bemutatja az Orvosi Kamarai Közlöny egy számát, amelyikben egy kongresszuson felszólalva, „számszerűleg igazolja milyen könnyű a debreceni kamara területén a numerus nullus bevezetése.” Dokumentummal szolgál arra is hogy

1944 augusztus 26-án Hollósi értékes orvosi műszereket vitt tulajdonába, amelyeket zsidó orvosoktól vettek el.

A Nemzeti Bizottság természetesen elvetette Hollósi megerősítésének javaslatát és dr. Tariska javaslatára elhatározta, hogy

orvosi kinevezési ügyekben a jövőben csak akkor tárgyal, ha a javaslaton az orvosi szakszervezet véleményezése szerepel.

A Hollósi ellen felhozott vádak az Igazoló Bizottsághoz, az orvosi szakszervezethez és a politikai rendőrséghez továbbították.

Szabó elvtárs: „A demokratikus együttműködés vonalán működő személyt zártak ki”

Erdős Imre kijelenti, hogy anélkül, hogy a Független Kisgazda Párt belső ügyeibe akarna avatkozni,

Juhász Gézát oly értékes személynek ismeri, hogy a Nemzeti Bizottság nem nélkülözheti személyét,

különösen mivel a debreceni területnek is az élén áll.

Szabó István, a Kommunista Párt titkára megemlíti, hogy a függetlenségi frontba tömörült pártok között megállapodás jött létre, hogy a fasiszta, reakciós, népellenes elemeket a pártokból kizárják. Ez esetben egyik esély sem áll fenn, hanem

a Független Kisgazda Párt épp azt a személyt zártatta ki sorából, aki az együttműködés vonalát vitte.

A Juhász Géza ellen felszólaló dr. Lévay Zoltán viszont az a személy volt eddig, aki a pártok közötti együttműködést a legtöbbször gátolta. Ez az intézkedés, a pártból való kizárás, véleményünk szerint antidemokratikus és elős, hogy akadályt lessz a Független Kisgazda Párttal való együttműködésnek, — mert nem demokratikus gesztus a többi pártok feléppen az együttműködést képviselő személynek a kizárása. Nagyon helyeslem a javaslatot, hogy a Nemzeti Bizottságban hagyjuk benn Juhász Gézát és ezzel elvonhatjuk, hogy nem érünk egyet a Független Kisgazda Párt határozatával, amikor a demokratikus elemeket tagjai sorából kizárja.

Lévay Zoltán bejelent, hogy Juhász Géza ellen felhozott 16. vádpont között reakció bűjtás is szerepel és azaz a demonstráció-

val, hogy meghívják pártönkívül tagként a Nemzeti Bizottságba, jelenlegben az egész Nemzeti Bizottság azonosítaná magát vele.

Tariska István Lévay Zoltán vádjával kapcsolatban követeli, hogy teljes egészében hozzák nyilvánosságra azokat a vádpontokat, amelyek reakció bűjtással gyanúsítják Juhász Gézát. Ezek nem tekinthetők többé a párt beügyeié, mert a négy demokratikus pártnak közös februári deklarációja előírja, hogy ilyen eseteket a pártoknak egymás tudomására kell hozni. Ha bizonyítani tudják a vádat, akkor a kizárásról nyilvánosságra kellett volna hozni, ha pedig nem, akkor egyszerű denunciacióval állunk szemben.

Erdős Imre, Lévay Zoltán, Szabó Kálmán és Balogh Elemér felszólalása után Juhász Géza válaszolt az ellene felhozott vádakra. Lévay Zoltán tiltakozása ellenére is, aki valamilyen oknál fogva semmi képen sem akarta ezen az ülésen tárgyalás alá engedni a bizonyítást.

— Nem akarok 25 éves debreceni multamra hivatkozni — mondotta Juhász Géza — fejelemi vég-elbánsi eljárás, német elhurcolás áll ebben a multban. Nyitott könyv volt az életem a felszabadulás óta.

A tankerületi főigazgatóságának élén mindenki láthatta naponta cselekedeteimet. A reakció bűjtás vádjának története a következő: Szondy György régi helyettes főigazgató, Simon László kultuszminiszteri államtitkár, Kardos László kultuszminiszteri tanácsos és Kardos Pál zsidó gimnázium tanár véleménye alapján hivatásomra visszaváltottam. Egyik debreceni tanári kar azonban felháborodva követelte Szondy eltávolítását. Ezt csak annyiban teljesítettem, hogy Szondy helyettes főigazgatóságából gimnáziumi szak-elődó állásba helyeztem át. A Szondy elleni fővádpont az volt, hogy mint középiskolai szakelődó intézetlátogatása alkalmával, amikor egy gyermeknél Veres Péter könyvet látott, a anárokat figyelmeztette, hogy ezt a könyvet nem tűri gyermekek kezében. Ez a cselekmény az akkor ébri közelesség-

Hat új államtitkárt neveztek ki

A köztisztviselői fizetésrendezést a jövő héten tárgyalja le a minisztertanács

MTI jelenti: A kormány tagjai **dánoki Miklós Béla** miniszterelnök elnöklésével pénteken délután minisztertanácsra ültek össze. A napirend előtt előterjesztett ügyek között szerepelt **Bessenyei Zénónak** a közmunkatanács elnöki tisztsége alól saját kérelmére való felmentése, majd a miniszterelnök államtitkárokká való kinevezésére a következőket terjesztette elő: **Kállai Gyula, Milók Sándor, Gács-Ganz Lajos, Takács József, Somogyi Miklós és dr. Schreiner Jenő.**

Bán Antal iparügyi miniszter előterjesztésére az IOKSZ elnöki székébe **Szilágyi Anjal** került. Hozzájárult a minisztertanács több kinevezett miniszteri tisztviselő képesítés alóli felmentéséhez.

Faragho Gábor közellátásügyi miniszter Budapest közel-létéről tett jelentést.

Gerő Ernő kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter pedig **a vasutak helyzetéről számolt be.**

A napirend során elfogadta a minisztertanács **Vörös János** honvédelmi miniszternek a legénység illetményeinek rendezésére, valamint a vezérkar mellett működő katonai bíróság megszüntetésére előterjesztett javaslatát.

Vásáry István pénzügyminiszter a cukor és só behozatalára, a vámszedési jog újbóli gyakorlására, műszaki pótlék folyósítására, valamint a földhitekre és fémjelzésű illetékek megállapítására vonatkozóan tett előterjesztést. **Javaslatait a minisztertanács magáévá tette és együttal új alumínium-pérez forgalombahozásáról is határozott.**

Valentiny Ágoston igazságügyminiszternek a részvénytársaságok és szövetkezetek adminisztrációja, az okiratmegsemmisítési eljárás meggyorsítása, a szolgálati helyükről eltávozott közalkalmazot-

lak igazolása, valamint a törvénykezési szünet, illetve szabadságolások tárgyában tett előterjesztéseit a minisztertanács elfogadta.

Gerő Ernő kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter **a termelés fokozása érdekében elvi jelentőségű javaslatot terjesztett elő, amelyet a minisztertanács elfogadott,**

valamint elhatározta, hogy a külkereskedelmi hivatal megváltozik és helyette külkereskedelmi igazgatóság létesül.

A minisztertanács elfogadta **Molnár Erik** népjóléti miniszter előterjesztéseit az

Országos közegészségügyi tanács újalakítására,

továbbá egyes lakásügyi kérdések szabályozására, valamint a különböző szocialista intézmények anyagi támogatására.

Gyöngyössi János kultúrminiszter a jóvátétellel kapcsolatos kérdésekről tájékoztatta a minisztertanácsot.

A pénteki minisztertanács sem tárgyalta le a közalkalmazottak fizetésrendezésének ügyét. Ennek oka az, hogy az új tervezet csak pénteken készült el, letárgyalására valószínűleg csak a jövő héten kerül sor.

Bán Antal első miniszteri nyilatkozata

Bán Antal iparügyi miniszter hivatalbalépése alkalmával nyilatkozott a sajtó képviselői előtt. Hangsúlyozta a többtermelés fontosságát és megállapította, hogy a többtermelés csak akkor érhető el, ha a magyar munkásság az élelmezés szempontjából előnyös helyzetbe jut. Elő kell segíteni, hogy a munkások béreikből maximális arón hozzájuthassanak az élelmezéshez. Szeretné, ha **az egyes vidékek közellátási kormánybiztosai és**

polgármesterei nem görditenének nehézségeket az élelmezés készletének eléréséig.

Az élelmezési feladatot — bármilyen nehéz legyen is az — meg kell és meg fogjuk oldani, mert anélkül nem lehet előbbrejutni. Ami a vállalkozókat illeti, a kormány minden segítséget megad nekik és hiszik, hogy ők is megértik azt, hogy nekik is áldozatokot kell hozni. Reméli, hogy a vállalkozók meg fognak barátkozni az üzemi alkotmány gondolatával.

Kaszanyitzky Endre
PIAC-UTCA 57. szám.
Garantált tűzálló tőzödedény minden nagyságban kapható

M. A. D. I. Sz.
sajtóosztálya
Ifjusági könyvnapot
rendez ma d. u. a DEAC pályán

POGANYI
rádió-laboratórium megnyit.
Készülék építés, javítás, csere, vétel, szuper hangolás és mindennemű villamosági készülék javítása.
NYULAS
GORGEI-UTCA 10. szám.

A szomszéd államok magyar ifjúsága

A Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetségnek nem lehet közömbös, hogy a szomszédos államokban hogyan él a magyar nemzetiségű ifjúság

Időnként eljut hozzánk a romániai magyarság magyar nyelvű újságjainak egy-egy száma, így a „Világosság”, az „Erdély”, vagy az „Erdélyi Szikra”. Ezekben a lapokban olvashatunk a romániai magyar ifjúság életéről, küzdelmeiről, s arról, hogy hogyan harcol Románia ifjúsága a Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetséghez hasonlóan Romániában is az ifjúság egységért. Nemrégben volt az ifjúság északkelet-keleti tartományi értekezlete, amelyen Koloza, Bihar, Szilágy, Szatmár, Torda, Beszterce-Naszód, Csík, Maros és Udvarhely vármegye ifjúsága képviseltette magát. Az értekezlet, melyen paraszti, munkás- és diákifjúság vett részt, kifejezte az ifjúság rendheltelen, végsőkéig elszánt harci akaratát az Országos Demokratikus Arelionat utalomrautaság érdekében, valamint azt, hogy a jövőben továbbra is minden erejével résztvesz a termelés fokozásában s az ország demokratikus újjáépítésében. Az értekezlet kíméletlen harcot üzent a szovinizmusnak, s kimondta, hogy minden reakciós és fasiszta kűtmérgezés ellenére is meg fogja valószínűsíteni az ifjúsági egységet.

Igen sok és szép megnyilatkozást olvasunk a jugoszláviai magyar ifjúság működéséről és életéről is. Nemrég levelet kaptam egy Belgrádban élő magyar munkás ifjú barátomtól, aki a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozik a szerb ifjúságnak a magyar ifjúság felé való baráti készségéről s a Jugoszláviában élő különböző nemzetek ifjúságának együttműködéséről. Mindkét államban, Jugoszláviában is és Romániában is az ott élő magyar ifjúság soha nem látott lelkesedéssel és öntudattal végzi munkáját a szerb, illetve a román ifjúsággal együtt. A Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség igazi örömmel hallja és olvassa ezeket a híreket. Eppenúgy, mint amilyen örömmel vette a magyar nép Magyarországon Groza Péter és Titó marsall nyilatkozatait, amelyek az ott élő magyarságnak a román, illetve a szerb néppel való teljes egyenjogúságáról, közös munkájáról, közös harcáról a reakció és a szovinizmus ellen s a két államnak a demokratikus Magyarországgal való szoros baráti és jószomszédi viszonyának megteremtéséről szóltak.

A csehszlovákiai magyar ifjúságról és munkájáról már sokkal kevésbé biztatónak mondhatunk. Otthon jártam nemrég a Csallóközben. Ez a rész a „bécsi döntés” megsemmisítése következtében ismét Csehszlovákia birtokába ke-

rült. Alkalmam volt részletesen tájékozódni az ott élő ifjúság helyzetéről. Elszomorító dolgokat láttam és hallottam. Nincs a Szlovákiában élő magyar ifjúságnak egyetlen szervezete sem, ahol egységbe tömörülhetne, nincsen a szlovákiai magyarságnak egyetlen olyan sajtóterméke sem, ahol a magyar ifjúság szabadon nyilváníthatná véleményét s amelyikben a jelen és jövő feladatait változhatná az újjáépülő demokratikus Csehszlovákiában. Akkor, amikor megkérdeztem régi falumbeli iskolatársaimat és barátaimat, hogy mit csinálnak, hol dolgoznak, szomorúan és elkéseredetten válaszoltak kérdéseimre. Szégyelltek megmondani a való helyzetet. Azok a magyar fiúk és lányok, akik azelőtt a Szovjetbarátok Egyesületében, s a különböző demokratikus szellemű ifjúsági egyesületekben dolgoztak, harcoltak a valóban demokratikus Csehszlovákiáért, azok most szervezetlenül, mindenkitől elhagyatva elkéseredetten lézengenek a magyar falvakban és a magyar városokban. Elszomorodva tapasztaltam bizony, hogy többben közülük ennek a helyzetnek a következtében erősen nacionalista hangokat hallhatunk.

Véletlenül kezembe került otthon a csehszlovák nemzeti front kormányának a programja is, amelyben a csehszlovák kormány a következőket írja egy helyen: „A valóban demokratikus Magyarországot felé, az összes sérelmek és bűnök orvoslása után, ösztönözte közeledés szellemében igyekezni viszonyát megteremteni a csehszlovák kormány.” Ugyanakkor, ugyanebben a programban közli azt is, hogy a cseh és szlovák városokban bezárták az összes magyar iskolákat és közlik azt is, hogy elkobozták a magyar és német nagybirtokokat, ezeket Csehszlovágiában cseh, Szlovákiában szlovák parasztok kapták. Tehát magyar földigénylők nem lehetnek Csehszlovákiában. A csehszlovákiai nincstelen parasztság továbbra is olyan nyomorúságban éljen, mint élt eddig, csak azért, mert a csehszlovák kormány az ott élő magyarságot kivétel nélkül egy kalap alá veszi Szálasi és Hitler pribékjeivel.

A hitlerizmus kényszer munkát és vérfürdőt jelentett az európai ifjúságnak. Szította a fajgyűlöletet, hogy a népeket ezáltal minél jobban szembeállíthassa egymással s könynyebben végezhesen velük. Megfertőzte az ifjúság lelkét, a cseh ifjúsággal szembeállította a szlovák ifjúságot, a szlovák ifjúsággal a magyar ifjúságot.

Az ifjúság tiltakozik az ellen, hogy továbbra is szovinizta jelszavakkal téveszték meg. A csehszlovákiai öntudat-

os magyar, szlovák és cseh ifjúság nem azért szenvedett kínzást, börtönt vagy halált, hogy ezután is szovinizta téveszmékkel fertőzzék meg lelkét. A csehszlovákiai magyar ifjúság sorából számosan tettek bizonyosságot arról, hogy éppen úgy tudnak harcolni a demokráciáért, mint Európa bármelyik ifjúsága. A szlovák partizánharokban ott volt a magyar ifjúság is, éppenúgy szenvedett és vészelt, akár a szlovák ifjúság. A magyar ifjúság igazi vezetője Petöfi, aki életét adta a szabadságért. Nemcsak a magyar nép szabadságáért, hanem a világ szabadságáért is.

A csehszlovákiai öntudatos magyar ifjúság a szlovák és a cseh demokrata ifjúsággal együtt nyíltan összefogva akar harcolni, a csehszlovákiai reakció utolsó maradványainak megsemmisítésében, harcolni és megtisztítani a szovinizta magyar, szlovák és cseh elemektől az országot, részt akar venni a szabad és valóban demokratikus szellemű Csehszlovákia felépítésében. A csehszlovákiai magyar ifjúság azt akarja, hogy az ott élő magyarok egyenrangú dolgozó munkásai legyenek a demokráciának, hogy a magyar ifjúság, a magyar gyermekek a saját anyanyelvükön tanulhassanak az iskolákban, a magyar tanoncifjúságot ugyanolyan elbánásban részesítsék, mint a szlovák, vagy a cseh tanoncifjúságot. A demokrácia, ha az valóban demokrácia és nem üres, elcsépelet szólam, akkor az jelenti a népek szabadságát és minden embernek, nemzeti- ségre, fajra, vallásra való tekintet nélkül egyenlő jogokat az élet feltételeihez és lehetőségeihez. A szlovák ifjúságnak sem szabad elfelejteni, hogy akkor, amikor Magyarországon a reakció és a fasiszmus szál- lúscsinálói szították a gyűlöletet a szlovák és a magyar nép között, Szlovákiában is ott voltak a német fasiszmus és Hitler szállásainál, Hlinka gárdái és rablóbandái, akik ugyanezt tették a magyar néppel szemben. Ugyanúgy kirozták és üldözték a demokratikus szellemű szlovák ifjúságot, mint üldözte a magyar reakció és Szálasi Magyarországon a Hitler ellen harcoló, szabadságért küzdő magyar ifjúságot. A Csehszlovákiában élő népek ifjúságának egyetlen célja lehet: minden demokratikus szellemű, haladó öntudatos ifjút egy közös nagy táborba, szervezetbe tömöríteni, fajra, nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül, s így együttesen, minden erejét megfeszítve harcolni a népek szabadságáért, az összes demokratikus erők egyesítésével megalkotni a szabad és valóban demokratikus csehszlovák államot.

Kutrucc Gizella.

Hölgyek figyelmébe!
Szép és jó dauert a régi jó anyagból készít
Biró László PODRASZ
Rákossy Jenő-utca 7.

Korszerűtlen jegyzetek 21 éves és szöke

21 éves és szöke Truman köztársasági elnök leánya. — Ezzel még nem mondtunk semmi rendkívülit, az ilyesmi előfordul más leányokkal is; az érdekes a dologban csak az, hogy egyik budapesti lapírtásunk első oldalán megjelent cikkének címeiként közli ezt a döntő jelentőségű ténymegállapítást.

Rendben van, sajtószabadság van.

De, kedves pesti lapírtásunk! Ne tévesszük azért össze a fogalmakat! A sajtószabadságért két és fél évtizeden át küzdöttünk; életünket, hivatásunkat, személyes biztonságunkat és szabadságunkat tettük érte számtalanszor kockára. De egy pillanatig sem gondoltunk arra, hogy ez a sajtószabadság nem az igazság jogát jelenti, hanem azt, hogy e címen bárki közkhelyekkel traktáljuk a mítsem sejtő újságolvasókat.

Kedves lapírtásunk, nem tud-

juk, észrevette-e, hogy az utolsó időben egy új világ keletkezett a régi helyett. Nem tudjuk, észrevette-e, hogy az utolsó évszázadok legjelentősebb történelmi eseményei játszódnak le a szemünk előtt. — Nem tudjuk, van-e tudomása arról, hogy a csökkentett terjedelemben megjelenő napilapok szerkesztői a legnagyobb vívódások után tudnak csak dönteni arról, hogy a kötetlen terjedelmű fontos napi hírapyagból mi legyen az, amit lapjukban leközöljenek.

Ön, kedves lapírtásunk, nem nagyon hivatkozhatna most arra, hogy nem volt anyaga, mellyel az első oldalt kitöltte. Úgy érezzük, hogy az amerikai elnök leányának hajszíne még a békeévek legsivárabb uborkaszőzönjében sem tarthatott volna számot arra, hogy címeiül szolgáljon egy fővárosi napilap első oldalán megjelent cikknek.

„Lábujjhegyen egy alvó körül”

Egy másik pesti lapírtásunk egy, a Teréz-körúti járdán szundikáló emberrel közli lírig hangú észrevételeit. „Lábujjhegyen egy alvó körül” a címe a cikknek, melyben szerzője megdöbbentően sentenciaként mondja el megállapításait; milyen legyen a tökéletes világ. Szerző szerint a tökéletes világban szép nyugodtan alszik majd valaki délután 3 órakor a Teréz-körúton s a járókelők lábujjhegyen osonnak el mellette, nehogy álmát zavarják. A sarkon esetleg kordont is vonnak s az emberek engedékenyen fogják elkerülni a bekerített részt, nem is tehetnek mást, nem kethetik fel az alvó embert.

Hát ilyen lesz az ideális világ a cikk szerzője szerint. — Lehet, mi csak arra szeretnénk szép szerényen felhívni a szer-

ző figyelmét, hogy egyszerű már megértünk hasonló világot. — Megértünk egy olyan világot, melyben bűn volt az alvó embert zavarni, — melyben nemcsak az alvó ember, hanem az egész alvó társadalom köré vonták az áthatolhatatlan kordont. Az egyetlen cél az volt akkoriban — nem is olyan régen —, hogy a társadalom fel ne ébredjen mély álmából.

Nem, kedves pesti újsáíró kollégám, mi most valahogy másképpen képzeljük el a tökéletes társadalmat. Lehet, hogy nemellenek vagyunk, de mi bizony odamegyünk a Teréz-körúton fényes nappal alvó embertársunkhoz, mi felkeltjük őt és szép esendben megkérdézzük tőle: Mondja, kedves barátom, miúgyesen semmi sürgősebb dolga?

Trunk a fekete kereskedelemről

A kávéházi fekete kereskedőről írt érdekes cikket az „Új Szó” június 5-i számában Vladimir Oldner, a Vörös Hadsereg főhadnagya, Oldner főhadnagya érthető felháborodással írt arról, amit nap-nap után tapasztalunk mi is. Szemünk előtt folyik a zúgkereskedelem, a népkiszorítása, gazdasági életünk tönkretétele, — beszélünk, írunk arról, hogy ezen a helyzeten változtatni kell. Irunk róla, de eredménytelenül, — beszélünk róla, de tenni nem tesz senki semmit.

Szomorú mentőként kell tekintenünk Oldner főhadnagya cikkét: jelöl annak, hogy gazdasági életünk hiénai nem-

csak a közelítés terén végzik népellenes és romboló tevékenységüket, hanem ha fog következni az az idő, amikor külpolitikai szempontból is jövőteltetlen károkat okozhatnak. Az Egyesült Nemzetek megadták Magyarországnak a lehetőséget a demokratikus újjáépítésre. Rajtunk múlik, hogy tudunk és akarunk-e élni ezzel a lehetőséggel.

A nemzet létérdeke, hogy megbizonyítsuk: ez az ország szökített a múlttal s a jövő nem a régi tespedés és korrupció, hanem a munka és építés korszaka lesz.

Hajdu Ferenc

Vélen

Június 10-én...
égy egység...
jövő, de m...
pontjából...
datum ez...
egysége...
kérdésink...
„Néplap”...
demokratik...
Magyar Né...
Szövetség...
főigazgató...
kapcsolat...
széles réte...
menyűk, m...
tulajdonit...
egységnek.

A Magyar Kom

vében

Szabó István

ezeket mondta:
— A mi vonal...
désben tel...
kezelt alap...
támogatjuk a M...
csinálunk kü...
porton

hogy a magyar if...
kégyük a fasisz...
mából. Soha az...
annyira nem kíván...
ság erőinek egység...
újjáépítés feladatai...
sági napnak is az...
lemében kell lefo...
vasút felé. Akik a...
vannak, ma akar...
népi demokrácia ki...
lyozzák.

A Nemzeti Parasz

nyilatko

a párt fia

Az ifjúsági egység...
molyan harcolt a Ne...
párt vezetősége és fi...
bad Szó” hasábjain...
felvetették a haladó...
egységét.

A Györfly Kollégia

voltak azok, akik

rézéről a legkomo

kát végezték az if

ség megterem

A paraszti ifjúság kiá

mellett azért, mert a

mokratikus Magyar

közösen, minden

munkájával tudjuk

Az idősebb generáci

fáradt, tespedt, va

Sajnos, az ifjúság n

lyen. De vannak ol

még meg lehet men

időben, tehát azon

A paraszti ifjúság na

renesére még ér

A Levente nem árt

kat, mert a paraszti

szet csak naplopásnak

nem tartotta a maga

kényszer volt számár

ba örömmel megy a

lyen. Ahol nem men

ez azért van, mert

akadnak olyan helye

zik a parasztságot.

M. A. D.

AKAR

az egysége

egységes k

Népi magy

a Bika diszta

nus 10-én fél 8

Szombaton

DISZ-tagoknak

helydrakkal.

Legyek: a M

A Gazd

Csokonai színház
Telefon: 110.
Vasárnap 3 órákor
A szent láng
6 órákor
Hoffman meséi
Hétfőn, 6 órákor
Hoffman meséi

Irodalmi Kamaraszínház
A Városi Zeneiskola előadó-
termében.
Ma vasárnap, június 10-én
S c r i b e:
Egy pohár víz
Előadás kezdete 6 órákor

Hölgyek figyelmébe!
Szép és jó dauert a régi
jó anyagból készít
Biró László PODRASZ
Rákossy Jenő-utca 7.

Blum Piac-utca 21. szám,
S e s z t i n a vasúlet
mellett.
Mindenféle új méteres textiláru férfi
és női ruhát a legmagasabb napi
árban vesz.

Könyvelési szakiroda
Vörösmarty-u. 24.
TELEFON: 117.

Petőfi-mozgó (volt Vígsház)
Mai műsor: Bűbájos, szórako-
lató magyar filmek:
„Mária Nővér”
Svcs sándor, a világhírű operá-
enesek. Jávor Pál és Szörényi Év-
főszereplésével. Orosz híradó. Elő-
adások: fél 4, 5 és fél 7. Vasár-
nap 2 órákor is. Pénztárgyitá-
koznap 1 ó, vasárnap d. e. 11-10

Értesítés
A Tiszántúli Körzeti
Mezőgazdasági
Hitelszövetkezet
működését saját székházában
PIAC-U. 9. sz. alatt folytatja.

A Gazd

Vélemények az ifjúsági egységről

Június 10-e van, az ifjúsági egység napja. A magyar jövő, de már a jelen szempontjából is rendkívül fontos dátum ez. A magyar ifjúság egysége egyike legfontosabb kérdéseinknek. Eppen ezért a „Néplap” megkérdezte a demokratikus pártokat, a Magyar Nők Demokratikus Szövetségét és a tanterületi főigazgatókat, akiknek állandó kapcsolatuk van az ifjúság széles rétegével, mi a véleményük, milyen jelentőséget tulajdonítanak az ifjúsági egységnek.

A Magyar Kommunista Párt nevében
Szabó István elvtárs

Ezeket mondotta:
— A mi vonalunk ebben a kérdésben teljesen tiszta, a Párttervezési alapon, támogatjuk a MaDISz-t nem is csinálunk külön ifjúsági csoportot,

hogy a magyar ifjúság nevelését kivégezzük a fasiszták reakciós karjaiból. Soha az ország érdeke annyira nem kívánta meg az ifjúság erőinek egységét, mint ma, az újjáépítés feladatai előtt. Az ifjúsági napnak is az újjáépítés szellemében kell lefolytatni, a vasút felé. Akik az egység ellen vannak, ma akaratuk ellenében a népi demokrácia kiépítését akadályozzák.

A Nemzeti Parasztpárt nevében
a párt fiataljai nyilatkoztak

Az ifjúsági egységért mindig komolyan harcolt a Nemzeti Parasztpárt vezetősége és fiataljai. A „Szabad Szó” hasábjain már 1942-ben felvetették a haladó magyar ifjúság egységét.

A Győrffy Kollégium fiataljai voltak azok, akik az ifjúság részéről a legkomolyabb munkát végezték az ifjúsági egység megalapításáért.

A parasztlifjúság kiáll az egység mellett azért, mert az új, népi demokratikus Magyarországot csak közösen, minden értelmes ifjú munkájával tudjuk csak felépíteni. Az idősebb generáció nagy része farsadt, lepedt, vagy fertőzött. Sajnos, az ifjúság nagy része is ilyen. De vannak olyanok, akiket még meg lehet menteni, ha kellő időben, tehát azonnal hozzáfogunk.

A parasztlifjúság nagyrésze szerezése még érintetlen.

A Levente nem ártott nagyon sokat, mert a parasztlifjúság az egész szel csak naplopásnak tekintette s nem tartotta a maga ügyének. — Kényszer volt számára. A MaDISz-ba örömmel megy a legtöbb helyen. Ahol nem mennek szívesen, az azért van, mert még mindig akadnak olyan helyek, ahol lenéznek a parasztságot. Ezek a tüne-

tek azonban reméljük, hamarosan elmúlnak. A parasztlifjúság mindenütt dolgozni fog, hogy megteremse munkájával kiérdemlje a megbecsülést. Eddig is a Nemzeti Parasztpárt jelenlegi vezetői hatottak leginkább műveiken keresztül az ifjúságra, ezután is dolgoznak az ifjúság politikai és szellemi neveléséért, irányításáért.

A Független Kisgazda Párt nevében

Magyari Kálmán
ezeket mondotta:

— Az ifjúsági egységet feltétlenül meg kell teremteni, meg kell hozni már 20 évvel ezelőtt. A kaszáltságoknak, minden választásnak le kell omlania. Mi a magunk pártjában erre neveljük az ifjúságot a demokratikus Magyarországot felépítése érdekében, ami előtt minden más szempont eltérpül.

A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének titkára,

Radvánszky Rózsa
véleménye ez volt:

— Mi a Magyar Nők Demokratikus Szövetségében összefogtunk minden magyar asszonnyal, tekintet nélkül bármilyen különbségre. Természetes, hogy miután ilyen formán már megtapasztaltuk az egység erejét, gyermekünket is erre akarjuk nevelni.

A fasiszmusnak sikerült a nőket szemben ugyanúgy, mint az ifjúsággal szemben ugyanazon gaztettet elkövetni:

nem engedte demokratikus szervezkedni őket, hogy így annál könnyebben sikerüljön félrevezésük. Eppen ezért, nagy várakozással tekintünk az ifjúság nagyszabású megmozdulása elé, s minden módon készek vagyunk támogatni azt.

A tanterületi főigazgató,

Juhász Géza így látja
a kérdést:

Egység, egységes párt, nemzeti egység! Semmi kétség, ez az „egység” az úri magyarság elképzelésében egyetlen népi medvét jelentett, orrában karika, a karikán vaslánc, lánc végét fogja a gazda (a történelmi osztály), másik kezében meg dalli szép szöges bot.

Az ilyen egységből most vizsgálatot le bennünk a történelem. Azóta a medve ábucskázott a fején, testvér lett belőle, egyenrangú testvér, akinek még az az ölete sem volna elképesztő, hogy most majd ő fűz az orra karikát, s ő emeli ütésre a szöges botot.

De vajjon kigyomláthatjuk-e tel-

Ladányi József
villanyszerelő, lakását
Vigkedvű Minály-u. 45 alá
áthelyezte.

Megnyílik
Értesítjük a t. csizmafogasztó közönséget, hogy a Csizma Árucsernok Csapó-u. 17. sz. alatt f. hó 13-án reggel megnyílik és minden szerdán ó. szombaton 8—1-ig lesz nyitva (Bejárat a színház felől.)

jesen a főmunkák egyéből a régi medvetáncoktatás dűdva-émléket? Törökünk kell rá mindenesetre, de

az igazi reménység: csak a jövő, az ifjúság!

Ezt a nevelést, egyetemes oktatást haladéktalanul meg is kezdte a MaDISz. De támogassuk szándékában valamennyien, mert közös munkával remélhető eredmény.

Állásfoglalás az ifjúsági egység mellett

A római katolikus egyház felismerve a magyar ifjúság egységének döntő fontosságát az ország demokratikus újjáépítésében, azt hogy az ifjúság osztatlan egysége a nemzet érdeke, elfogadta a MaDISz programját és szervezeti szabályzatát és a katolikus ifjúsági egyesületek tagjai belépnek a MaDISz-ba. Ezzel nagy lépést tette az egység teljes megvalósulása felé.

Ezzel kapcsolatban az egyház képviselője és a MaDISz debreceni központja a következőket közli:

A MaDISz programja és ideiglenes szervezeti szabályzata elfogadása mellett a hathatósabb szervezés és eredményesebb munka érdekében a következő kiegészítő pontok szellemében akarunk tovább működni:

1. Mégjobban kihangsúlyozni óhajtjuk, hogy a MaDISz legfontosabb feladata az igazi demokratikus magyar szellem mindenkori védelmezése és fejlesztése. (Az igazi demokrácia mindig a magyar nép nagy tömegeinek akaratára, amely a demokratikus szellemben megvalósított nemzetgyűlésen és nemzeti kormányban jut kifejezésre.)

2. A mai ifjúság tudja, hogy leg-szentebb kötelessége ennek az egy-

Ne legyen kasztfal a középiskola fala, országhatár a város határa. Ravasz hatalmasok egymás ellen uszították apáinkat, úgyhogy még mindig gyanakodva néznek egymás szemé közé. Tanulják meg lassan, hogy testvérek. Hadd édesedjünk így családunk, mi öregek is, nekibátorodva az ő példájukon.

Nos, csupa biztató szó az ifjúság felé. Csupa várakozás, reménység írástuk. Most az ifjúságon a sor, hogy mindennek eleget tegyen!

seges akaratuk elfogadása és támogatása.

3. Az egész magyar nép várja az ifjúság Hyea Irányú támogatását, ezt nem nyújthatja egyes pártoknak és ezért pártpolitika mentesen akar működni.

4. A magyar szabadságszerető nép. Ezért a MaDISz a nemzeti függetlenségnek harcosa.

5. A magyar igazságszerető nép, mindig megköveteli a maga igazát, de ugyanakkor tiszteltetben tartja más népek jogát. Elismeri különböző világvetések és különböző vallási rendszerek létjogosultságát mindaddig, amíg ezek nem sértik és nem veszélyeztetik népiünk nagy tömegének akaratát. Tehát az ifjúság ezzel a szellemmel azonosítja magát.

6. Támogatjuk mindenkor azt a világnézetet és vallási rendszert, mely erősíti a becsületet tiszta erkölcs fejlesztését.

7. A magyar népi kultúra megőrzése, fejlesztése, különös gondját képezi a MaDISz-nak (irodalom, művészet, zene, tánc, stb.)

MaDISz debreceni vezetőségének nevében: Hollo Erzsébet. A római kat. egyház nevében: Faddy Othmár pfm.

Ruhát, cipőtkövet a MÉMOSz

— hatósági áron

A MÉMOSz felirata a közellátási miniszterhez

A Magyar Építőipari Munkások Országos Szövetségének debreceni csoportja 1945. évi június hó 8-án taggyűlést tartott, ahol a többi, ugyancsak fontos kérdésen kívül a jövőben fizetendő építőipari bérek rendezése volt a napirend legfontosabb kérdése. A jelenlévők megállapították azt, hogy megélhetésüket a bérekben keresztil mindaddig nem tudják biztosítani, amíg részükre a legfontosabb élelmi és ruházati cikkeket a közellátásügyi minisztérium hatósági áron ki nem utalja.

A taggyűlés elhatározta, hogy beadvánnyal fordul Faragho közellátásügyi miniszterhez, melyben jogos kívánásait fejtérja. Egyben elhatározta a taggyűlés, hogy a beadvány szövegét a lapokban is közzéteszi.

Közellátásügyi Miniszter Úr! Mi, debreceni építőipari szak- és segédmunkások több esetenli tárgyalás és hosszú hónapok nehéz nélkülözései után jutottunk erre az elhatározásra, hogy Magyarország demokratikus kormányának közellátásügyi miniszteréhez juttassuk el levélben jogos segítségért kiáltó szavunkat.

Mi, debreceni építőipari munkások tudatában vagyunk, hogy az ország újjáépítésénél ránk, építőmunkásokra nagy feladatok várnak, amit mi, építők minden körülmények között végre is fogunk hajtani.

Lerombolt vasútainkat, gyárainkat, városainkat minden körülmények között fel fogjuk építeni. De hogy azt el tudjuk végezni, meg kell

teremteni a lehetőségét annak, hogy kötelességeinket végre is tudjuk hajtani.

Az is tudjuk, hogy jelenleg az országban sokkal kevesebb az élelmiszer, a ruhanemű és a cipő, mint amennyire szükség volna. Mégis arra kérjük a Miniszter Urat, hogy jogos kérésünket szíveslje meg és a debreceni építőmunkások részére biztosítsa a legszükségesebb élelmi- és ruházati cikkeket hatósági áron. Mert bárhog is akarnánk béreinket a toronymagasságú szabadkereskedelmi árral arányba hozni, a rugalmas kereskedelmi siserahadul versenyezni mi nem bírnak.

Arra kérjük a Közellátásügyi Miniszter Urat, kérésünket minél előbb teljesítse, vagy ha erre képtelen, úgy mondjon le és adja át helyét olyan embernek, aki feladatát el tudja végezni és ezzel megteremti a szabad, demokratikus Magyarországot újjáépítésének lehetőségét. Tisztelettel: MÉMOSz debreceni csoportja.

APOLLO-MOZI

Minden idők legnagyobb orosz filmje

Stálingrad

Előadások: fél 4, 5 és fél 7 vasárnap d. u. 2-kor is.

Az agresszív

„költöző madarak!”

Egy régóta kísértő probléma hívom fel a rendőrség és általában a közvélemény figyelmét. Az elmúlt év őszén a Vörös Hadsereg elől világgá futott, úgynevezett „elmene-kültekről” van szó, akik megmozdítható értékeiket legelőször német autókra rakva, támogatják a „rugalmas védekezés” Duna-túlra iránuló taktikáját. Amikor azonban a diadalmas Vörös Hadsereg átkelve a Dunán, a bestiális harcmodorral küzdő néci- és nyilasbanditákat kiséperte országunkból és elenállhatatlan lendülettel törve nyugatra, saját barlangjában végzett a fasiszta fenevaddal, a költöző madarak kisebb-nagyobb rajokban megindultak hazafelé. Hazatérve, mint jó költöző madarakhoz illik, néhány napi csendes lapulás után, hozzákézdtek öt-hatszobás, összkomfortos fészkeik megigazításához; mégpedig olyan támadó modorban, amely méltán hívta ki a környékükön lakók és nem költözők felháborodását. Ugyanis e „menekültek” — elfeledkezve arról, hogy Európa és benne hazánk egész területe a legádázabb csaták színhelye volt — méltósegesen meg vannak sértve amiatt, hogy lakásberendezésük többé-kevésbé hiányos és megszokott kényelmüket nélkülözni lesznek kénytelenek. Mit tesz ilyenkor egy agresszív költöző madár? Elmeleg a szomszédokhoz és biztosítva őket permanens németajultól-téről, telkenzve körül mindnyájunk szerezéses megmenekülésének. Közbevetve megjegyzi, hogy ő csak a bombázás miatt utazott vidékre. Pár nap múlva azonban a terepszemle után az egész madáresetad megjelenik és minden hatósági engedély nélkül házkutatást tart. Ha ez sikertelen, akkor detektívvá jön és az egész házat feltárgatva, nagy diadalalá vizsl el egy ócska ástó vagy kopott gyékény-lábtörőt a tulajdonos tiltakozása ellenére is, magának vevve azokat. Csodák-csodája, hogy a hatóságok elfogatlansága mellett e diestelen munkára mindig jut detektív, akik házkutatási végzés nélkül abszolválják ezt a csunya munkát. — Még csodálatosabb tény az, hogy a házkutatások kivétel nélkül csak a szegény munkáscsaládok lakásaiban történnek!

Szem- és fültanúja voltam, amikor egy egyetemi tanár, akki azóta kidobták tanszékéből, ezzel az érveléssel követelte elvesztett holmiját egy másik házban lakó szegény házmesterpártól: „Maguknak tudni kell, hogy hol vannak az én dolgaim. Maguknak nem volt mit felteni, maguk nem menekültek el!”

Uraim! Jómadarak! Hát csak az önök élete kedves? — Akik itt maradtak, azok talán öngyilkossági szándékkal várják a Vörös Hadsereget? Nem, uraim. Számunkra ez a bevétel az életnél is többet jelentett: Szabadságot! Lassan a testtel, uraim! Önök csak saját fészkeik fejdülését néhezmenyezik, de szavuk sem volt akkor, amidőn világszerte száz és száz ezer család fészket vert szét az a sátnafajzat, amelyik módot nyújtott önöknek a „menekülésre”.

A Gazdag cirkuszban a Kisállomás melletti téren ma vasárnap 3 ünnepi előadás 3, 5. és 7-kor. Hétfőn nagy diadal előadás. Jelvelővétel a színháznál.

A népügyész négy szemközt nem fogadhat

Kormányrendelet az „információk” eltiltásáról

A Magyar Közlöny június 3-án megjelent számában közli az ideiglenes nemzeti kormány rendeletét a népbírók és népügyészek zavartalan működésének biztosítása tárgyában. Ez elrendeli, hogy sem a népbíróknak, sem a népbírói vezető bíróknak vagy helyettesüknek a népbírósnál folyamatosan levő ügyekben a felektől, képviselőktől vagy harmadik személytől magánértesítést (információt) elfogadni nem szabad.

A népügyesség, illetőleg a népbírósnál folyamatban levő ügyekben a szereplő terhelt, sértett, tanú, szakértő és képviselőket vagy általában magánszemélyeket a népügyész csupán jogkönyvvezető jelenlétében fogadhat. Az ilyen személyek vallomásától, vagy egyéb szóbeli közléséről minden esetben jegyzőkönyvet kell felvenni.

A terhelt vagy a tanú kihallgatásánál a népügyész és a jegyzőkönyv vezetőn kívül senki sem lehet jelen.

A népbíró, a népbírói vezető bíró és a népügyész hivatali működésében felmerülő illetéktelen befolyásolási kísérletről haladéktalanul jelentést köteles tenni az igazságügyminiszternek.

A rendeletek megalkotását az életben előforduló gyakorlat szokta megelőzni. A fenti rendelet, amely eltiltja a népügyészek és a népbírók négy szemközt tárgyalásait, szintén az életben leli magyarázatát. A népügyesség tájékoztatása szerint

az utóbbi időkben mind gyakrabban fordult elő, hogy magánszemélyek háborús és népiellenes bűncselekmények miatt letartóztatottak vagy internáltak érdekében különböző hatóságokat, de különösen a népügyészséget, az államrendőrséget és az államügyészséget kérelmek és magánvélemények előterjesztésével fenntartották és zavarták.

Eppen ezért a népügyesség örömmel fogadja fenti rendelkezést, amely nyilván elrettenti ezeket a mindenre kész magánvéleményezőket.

A debreceni népügyesség a rendelettel kapcsolatban felhívja a figyelmet arra, hogy magánlevelet csak 12—14 fogad.

Ez időtől eltekintve sem felelnek, sem ügyvédeknek semmiféle felvilágosítást nem ad.

Hamarosan megkezdzi működését a Tanügyi Tanács

A Nemzeti Bizottság multheti ülésén Juhász Géza tankerületi főigazgató egy városi, illetőleg járási Tanügyi Tanács szervezetének tervét terjesztette a bizottság elé és az a tervezetet teljes egészében elfogadta.

Az értékes javaslat a demokrácia szellemét igyekszik megvalósítani, sőt nevelési rendszerünk átszervezése terén az első komoly demokratikus lépés. Helyi szervezetek révén igyekszik megoldani a javaslat a nevelés egységszítését, amelyért — többek között — a háború által előidézett és még meg nem szüntetett közlekedési zavarok felelnek.

A Tanügyi Tanács tervezet legfontosabb céljai a nevelők átképzése, az iskolák helyreállítása, a tantervek kidolgozása, hiszen még sok helyütt hiányos tantestülettel működnek az egyes intézetek, főként ezekben a feladatoknak a megoldása nem bízható a véletlenre.

A Tanács a tankerületi főigazgató tanácsadó és véleményező szervé. Célja, hogy közelebb hozza egymáshoz a társadalmat és az iskolát, iskolai kérdésekben érveket, a társadalom szempontjait, a társadalmiakban pedig az iskolát. Figyelemmel kíséri a működési köre alá tartozó iskolákban és intézetekben a nevelés és oktatás ügyeit, különös tekintettel az illető város, illetve járás saját viszonyaira; a tankerületi főigazgató felhívására vagy saját kezdeményezéséből oktatási és nevelési kérdésekben véleményt mond és javaslatot terjeszt elő.

Tagjai az elnök, személyét illetően a Nemzeti Bizottság közösen állapodik meg a tankerület székhelyén a főigazgatóval, a népoktatási kerület székhelyén a tanfelügyelővel, más városokban és járási székhelyeken a középiskolák helybeli igazgatójával, egy titkár és a szükségnek megfelelő számú tanácsstag.

A tervezet pontosan részletezi az elnök teendőit is. Eszerint ő vezeti a Tanács munkáját, eljár a

Tanács nevében és képviselőjében. Az irányítás, a bizottságot tagjainak kijelölése mellett, az ő feladata a tanács iskolai feladatok kiküldetése iránti javaslatokkal. A Tanács titkára a nevelők szabad sajtószervelete által kijelölt tanár, vagy tanító. Kívánatosnak látja a tervezet az ügyvitel folytonosságának biztosítása érdekében, hogy a Tanács többi tagjaival szemben a titkár személye ne változzék.

Nagyon fontos elvi megállapítása a tervezetnek, hogy a tagok a Tanács „előjárni kötelezően a társadalmi élet, a testületek képviselőiből kerülnek ki, a helyi viszonyoknak megfelelően”. Debrecenben például a következő testületek egy-egy tagját látja kívánatosnak bevenni:

- 1. A demokratikus pártok egy kiküldöttjét,
- 2. A Magyar Demokratikus Nőszövetség kiküldöttjét,
- 3. A Szakszervezeti Tanács kiküldöttjét,
- 4. Az Egyetemi Tanács kiküldöttjét,
- 5. Az egyházak küldöttjeit.

Hat taggal szerepel a Tanácsban a felsoroltakon kívül a nevelők szabad sajtószervelete, a gimnáziumok, a kereskedelmi iskolák, a tanítóképző intézetek, a polgári iskolák, a szakiskolák és a népiskolák küldötteinek sorából.

Egészen nagyjelentőségű demokratikus újítás, hogy

a Tanács tagjainak joguk van a város, illetőleg a járás bármely intézetének a meglátogatására, a tankerületi főigazgató hozzájárulása alapján,

hogy az ott folyó munkát tanulmányozzák. Elsősorban a nevelők és a tanulók átképzésére és az iskolák anyagi helyreállítására kell ezeken a látogatásokon figyelmüket irányítani. Az igazgató hozzájárulásával résztvehetnek a tanítási órákon is, a tanulók gyakorlatán, ezen a téren azonban semmiféle intézkedési joguk nincs.

Cionista délután

Műsoros délutánt rendezett a debreceni zsidóság tegnap „Mi történt, amíg távol voltatok” címmel, a zsidó hitközség tanácstermében. Mintegy hatszáz főnyi közönség előtt ismertette az előadó a magyar zsidóság önvédelmi harcát. Az előadás szerint a cionista mozgalom volt az üldözöttek egyetlen mentővára. Elmondta az előadó, hogy a cionisták célja az egyetemes zsidóság megmentése volt és nem az ő hibájuk, hogy úgy nekik, mint azoknak a zsidóság megsegítését célzó külföldi mozgalmaknak, melyekkel ők léptek érintkezésbe, csak cionisták megmentése sikerült. Beszélt arról, hogy a cionisták látták el iratokkal a kommunistákat és a békemozgalom harcosait. Kifejtette, hogy a nemzetbe beolvadni akaró zsidók helytelen utakon járnak, mert a magyar zsidóság egyetlen útja csak a cionizmus lehet. Az előadás lényege az volt, hogy a magyar zsidók átmeneti állapotban kell, hogy tekintsek ittélüket. A végső cél: Saját állam építése. A magunk részéről nem kívánunk ezúttal érdemlegesen foglalkozni az előadással, csupán azt jegyezzük meg, hogy nem hiszünk, hogy az egyetemes magyar zsidóság egyetértene az előadásban elmondottakkal.

József Attila emlékünnepe

Szombaton délelőtt fél 9 órakor nagyszabású önképzőköri gyűlés zajlott le a kereskedelmiben. Az előadások, szavatok és zenezmok messze túlhaladták a régi önképzőkörökét. Az egész előadáson észre lehetett venni, hogy itt egy új demokratikus diákszállal állunk szemben, melyhez közel áll az új életmódot és amely

József Attila nagy problémáját nemcsak megérti, de vissza is tudja verskelni, előadásokban adni.

Dicséret illeti a zenei előadókat, amelyek bebizonyították, hogy a komoly zene is érdekli fiataljainkat és viharos tetszéssel fogadják a Liszt, Hubai darabokat is. A szavaltóverseny is szép eredménnyel zárult. Megtudtuk beőle, hogy Ady áll legközelebb az ifjúság lelkehez s míg ezen és József Attila versein nevelkedik, nem lesz baj a magyar jövővel.

Szadista szakaszvezető a rendőrségen

A napokban letartóztatott Kovács Antal szakaszvezető ügyében egy másuttal jelentkeztek a tanúk és vallomásaikból ismét kirajzolódott egy munkatábor és egy szadista szakaszvezető megrendítő képe. Kovács Antal időnként a szobájába rendelt egy-egy munkaszolgálatost, aki aztán véresre vagy süketre verve jött ki, 8 napon túl gyógyuló sérülésekkel. — Előfordult, hogy egy 3—4 kilométeres utat bukfencezve, csuklójakörlettel léteztet meg a legyengült emberekkel, miközben kedvenc szavajárását ismételte „büdös zsidó kommunisták”. Mikor aztán az ágyúörgés közlőll hallatszott, így biztatta magát és a munkaszolgálatosokat: „Büdös zsidók, úgysem érik meg, hogy a muszkák bejöjjenek”. — Most, mikor már látta, hogy a nemvárt esemény bekövetkezett, jó gondolata támadt. Eljött Debrecenbe és jelentkezett rendőrnök. Renkivül módon előcsodálkozott, mikor letartóztaták, nem tudta megérteni, hogy mivel érdemelte ezt meg. Talán a népbírói tárgyaláson mondta meg.

Gyermek, művész és igazolvány-kezelő

Gyermek, művész és igazolvány-kezelő

Gyermek, művész és igazolvány-kezelő

Gyermek, művész és igazolvány-kezelő

Építkezési kölcsönt kér a város a Nemzeti Banktól

Tetemesen emelkedett a nemibetegek arányszáma

A jog- és pénzügyi bizottság pénteki ülésén javaslatot terjesztettek be arra, hogy ne csak a diákok részére adjanak kedvezményes uszoda bérletet, hanem az ifjúsunkaknk is, 18 évig bezárólag.

A téglavetői felülépítmények ügyét tárgyalva határozatilag kimondta, hogy a város a tulajdonát jelentő területekre továbbra is fenntartja jogát és ha ezekre szüksége van, a jelenlegi tulajdonos azonnal köteles lebontani a rajta lévő épületet és a felhasználást telket minden kártalanítás nélkül azonnal a város rendelkezésére bocsátani.

Nagyon értékes és figyelmet érdemlő előadást tartott dr. Hollósy tiszti főorvos a nemibetegségek terjedéséről. Feltétlenül szükségesnek látja

a nemibetegségek elhárításának megállítására razzikák rendezését és a tilkos prostitúciók ellenőrzése céljából,

valamint egy nemibeteg kórház azonnali felállítását. A kórház felállítására vonatkozóan a jog- és pénzügyi bizottság a tiszti főorvos részletes javaslat kidolgozására utasította. Ugyancsak elfogadta a jog- és pénzügyi bizottság a tiszti főorvosnak

a hűgkő szabad árusításának megszüntetésére tett javaslatát, valamint azt az előterjesztését, hogy a városi tisztiorvosok is folytathassanak magánorvosi gyakorlatot.

Ez utóbbi indítványt a bizottság úgy módosította, hogy ez év végéig terjedő időre korlátozódik a tisztiorvosok magángyakorlatának az engedélyezése.

Dr. Kalenda Lóránt előterjesztésében került ismét napirendre a Simonffy utcai városi bérházak kijavításának a kérdése. A már beérkezett tervpályázatok alapján kb. egy millió pengő szükséges a javítási munkálatok elvégzéséhez. Ez is azonban úgy, hogy az anyagot az egyik rongált bérház lebontott alkatrészeiből teremtik elő. Az előadói javaslat szerint legsürgősebb javítások más épületekre vonatkozóan is csak ilyen lebontások és anyagbehasználás révén valósíthatók meg.

A javaslattal kapcsolatos vita során ismét felmerültek a különböző bizottságokban eddig elhangzott városépítési tervek, illetőleg elgondolások az építkezésekhez szükséges pénz biztosítására. Az a vélemény alakult ki, minthogy ezek a tervek, úgy egy belső kölcsön terve, valamint a lakbér pótladó bevezetése az építésekhez nem azonnali pénzt, hanem legfeljebb csak a pénz előteremtéséhez segítő hitelkeretet realizálnak, az építkezésekhez pedig már a megkezdés előtt legalább 11 millió pengő lenne szükséges a pillanatnyi anyagának szerint számítva, egyetlen módnak látszik az anyagi fedezet megteremtésére a Magyar Nemzeti Bank útján igénybeveendő nagyobbarányú pénzkölcsön.

Mikor a népbírót letartóztatják

Meglepeté vendége van tegnap óta a rendőrségnek. Egy valóságos népbíró és igazoló bizottsági tag. Gondolhatná valaki, hogy a Jemokrációnak ez az elharcosa bizonyára ilyen minőségben került a rendőrségre, hogy annak fegyvereit is nekiszegesse az átkozott fasiztáknak. Ez azonban tévedés. Boros István cipőfelsőréskészítő a Polgári Demokrata Párt tagja és népbírósi, valamint igazoló bizottsági kiküldöttje fasizta cselekményekkel vádolva, mint letartóztatott került a rendőrségre.

A számtalan tanuvallomáshoz, melyet letartóztatása előtt felvettek, egy levél van csatolva. Ezt 1943-ban az ipariskola igazgatója hoz írta, figyelemzétéül, hogy az akit az ő helyébe tanárnak alkalmazott „megrögzött kommunista”, aki egész életét a „Margitban” töltötte. Kötelességének tartom ezt az igazgató úr tudomására hozni”. — írta. Közvetlen a német megszállás után ugyanazt a kollégáját a Gestapo letartóztatta. Boros a letartóztatás után gyanúsán rövid idővel már az ipariskola igazgatójánál volt s diadalmasan jelentette, hogy ez a letartóztatás igazolta őt.

Alapos ok van annak feltételezésére, hogy az áldozatának a Gestapo kezére való juttatásában döntő szerepe volt.

Hasonló magatartást tanúsított 1934-ben az ipartestületi választásokon. Ott agyonlövésselel fenyegette azokat, akik szociálistákat akartak a vezetőségbe beválasztani.

Annak dacára, hogy lábbibája miatt nem alkalmas katonának, több alkalommal teljesített katonai szolgálatot. Ez csak úgy volt lehetséges, hogy önként jelentkezett. Bár csak hadapród örmesteri rangja volt, mindig fizeti köpenyt hordot, amivel azt rangja van kétségtelen, hogy

a látszatot keltette, hogy tiszt, hatalmas szereplési vágya vitte erre, éppen úgy, mint most a politikai szereplésre. Az az érdekes a dologban, hogy voltaképpen még a hadapród örmesteri rang sem jellemezte meg, azt is szélhámoskodással szerezte, mert érettségije sem volt. Ugyanígy nem voltak meg nála annak az előfeltételei, hogy az ipariskolában szakoktató legyen, amit egy időre szintén sikerült elérnie.

Új szerepébe, a nagy demokráciába, természetesen nem tudott beleilleszkedni. Kijelentette hogy

„az elmúlt rendszert is a feketelen demagógia vitte romlásba, erre is ez vár.”

Az utóbbi napokban pedig lemondott népbírói tisztéről, mint mondta „lelkivilágom nem bírja ki, hogy én emberek felett itélkezsem”. Szívében nyilván együttérzett a fasiztákkal.

Az ember megcsóválja a fejét egy ilyen hír hallatára. Ilyen kevés tehát Magyarországon a demokráta, hogy még a legfontosabb vezető helyekre is sőt, jobboldali alakok kerülnek? De legalább vigasztal szolgál, hogy lassanként mégis csak megtisztuljunk közéletünket tőlük, lassanként mindenről és mindenkiről lehull a lepel.

Sretter utóda és Vigh Zsigmond

óra, ékszerüzletüket megnyitották. Javítást vállal.

Batthyány-u. 26. szám.

Használt cipőt veszek, adok, cserélek. OROSZ JANOS cipész, Hanga-átjáró. Piac-u. 49.

Magános, som közben könyvkeresem mentem el, lám, a könyvtér, hiányt éreztem, egy erőszakos életnagy, kiverte vala velem; kedves, nincs valam, emelte ki n, állott, hossz, állt, maga te nek szemfé, büszkesége; zott, zárás u, zgették, his embere volt, úgy tartjuk, ő hű embe, kedves Anta

A miniszterelnök előterjesztését, Bácsbólyai pánját tisztsége és egyidejűleg Bólyai vármegyei nevezte.

A miniszterelnök délelőtt tartották a k. által fenntartott nek fedezéséről.

BUDAPEST ják össze azt, küldöttséget, lesz megalap, ban megalakít, gyar kultúregy

Letartóztatták főispánját és Na viselőjét. A hon katonai politikai vette Mérei László tábornagyot, Pe főispánját, akit a nevezett ki erre

Építőmunkások kívüli taggyűlést, délután 5 órakor nést kér az épít

A NEMZETI P hivja tagjait, hog 3 órától kezdve dióért.

A Piarista ke iskola igazgatója, hogy akik a évtől az előadás, háltak, saját é, előbb jelentkez

Műjég beszerzhető SZ gyárban. Telek 8—9-ig, délut

Vörösréz és fémhulla áron vásárol Lange HÁTVAN

Aranya vet vesze. — STASS

HOROVITZ kek kereskedése Szécheny

HIREK

A szellem harcosai

Magános, lassú kőborlás közben az Antalfy-féle könyvek kereskedés mellett nem el. Ahogy vizsgálom a kirakatot, valami hiányt éreztem; a könyvek között egy széles űr volt, egy erőszakos hasadás: Hitler életnagyságú festményét helyette valaki... Mi történt vele, kedves Antalfy úr, csak nincs valami baja; miért emelte ki néhány hónappal ezelőtt, hosszú ideje már ott állt, maga tette oda, üzletének szeme fényre, díszre volt, büszkesége; úgy odatarolt, zárás után mindig nézgettek, hisz maga oly hű ember volt és mi most is úgy tartjuk számon, mint az ő hű emberét... Mondja, kedves Antalfy úr, mi van a

Führer festményével, nyugtasson meg; fakult, kopott, a kerete megrepedt, csak javítani küldte...

De nem érdemli meg a korholást; maga, amit tud, azt most is megteszi... Bary Józsefnek a tisztaeszlári bünperről szóló fürmedvényét az egész országban csak az Antalfy-féle üzletben árúsítják, a náci írók munkái, a betiltott könyvek bő választékban kaphatók... Eszterhás István, Erdélyi József, Hankiss János, Bányai László, Makkai Sándor, Somogyváry Gyula...

Kedves Antalfy úr, Ön elvégzi kötelességét, csak a „vezér” festményét helyezné már vissza.

(Kemény.)

A miniszterelnök a belügyminiszter előterjesztésére Herbolvy Zoltánt, Bácsbodrog vármegye főispánját tisztsége alól felmentette és egyidejűleg Mezei Mihályt Bácsbodrog vármegye főispánjává ki-nevezte.

A miniszterelnökségen szombaton délelőtt tárcaközi értekezletet tartottak a különböző egyházak által fenntartott iskolák költésgeinek fedezéséről.

BUDAPESTEN most állítják össze azt a magyar-román küldöttséget, amely hivatalosan megalapozni a két országban megalakítandó román-magyar kultúregyesületet.

Letartóztatták Pest megye volt főispánját és Nagyvárd volt képviselőjét. A honvédelmi miniszter katonai politikai osztálya őrizetbe vette Mérei László nyugalmazott altábornagyot, Pest vármegye volt főispánját, akit a Sztójay-kormány nevezett ki erre a tisztségre.

Építőmunkások vezetősége rendkívüli taggyűlést tart 11-én, hétfőn, délután 5 órakor. Pontos megjeleneést kér az építő titkárság.

A NEMZETI PARASZTPÁRT felhívja tagjait, hogy hétfőn délután 3 óratól kezdve jelentkezzenek rádióért.

A Piarista kereskedelmi középiskola igazgatója közli a tanulókkal, hogy akik a most folyó iskolai évben az előadásokkal nem láttak el, saját érdekében minél előbb jelentkezzenek (Varga-u. 2.)

Műjég és szódavíz szükségletét beszerezheti SZLIUKA szőlővízgyárban. Teleki-u. 100., regge-8-9-ig, délután 3-4 óráig.

Vörösréz és fémhulladékot, legmagasabb áron vásárol **Langer és Katz** HÁTVAN-UTCA 62. szám

esztőt, drágakövet vesze. — PIAC-UTCA 56. **STASSIK órás**

rövidíró és szobakellékek kereskedése újból megnyit **Széchenyi-u. 1.**

Hortobágyon a részes kaszálók ki-oztása megkezdődött. Mindazok, akik részbe óhajtanak kaszálni, jelentkezzenek a máti biztos hivatalban Markovics Gyula meneszmesternél. Gazdasági tanácsnok.

Felhívás a nyári gimnáziumi előkészítő tanfolyamra jelentkezett tanulókhöz. A ref. Kollégium gimnáziuma f. hó 11-én, hétfőn nyitja meg nyári előkészítő tanfolyamát. Ezen a tanfolyamon vesznek részt a debreceni zsidógimnázium növendékei is. Feltehető, hogy más intézetek tanulói is csatlakozni fognak a két intézet tanítványainak közös munkájához. A tanfolyam vezetősége felhívja a ref. és a zsidógimnázium tanfolyamára beiratkozott tanulókat, hogy f. hó 11-én, hétfőn d. u. 6 órakor lehetőleg szüleik kíséretében jelenjenek meg a Kollégium udvarán. Ott részletes tájékoztatásban fognak részesülni.

HÁZASSÁG. Özv. Mezei Jánosné sz. Kállai Erzsébet (Debrecen) és dr. Ratkóczy János (Eger) május 19-én Egerben házasságot kötöttek (Minden külön értesítés helyett.)

Brunner Vera és **Fritz Ferenc** házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

B. LINI JULIA és **KOSTYA JENO** jun. 9-én házasságot kötöttek.

Bánó Andor gyógyszerész átvette gyógyszerétára vezetését.

Domb-u. 22/b. alatt gyors- gépjáróiskolába állandóan beiratkozhat. Szép fényképszemester műtermét Csapó-u. 12. sz. alá helyezte.

Dr. Namányi Gyorsíróiskolájában június 10-től tanfolyamkezdés. Linoleum-ház, Piac-u. 58.

Gépirásmunkát vállal Namányiné. Linoleumház, másodemeletén.

ORVOSI HÍR. Dr. Radó Vilmos városi orvos, szülész-nőgyógyász rendelését ismét megkezdte Ferenc József-út 59. I. emelet. Simai gyorsíróiskolába állandóan lehet beiratkozni. Piac-u. 75.

Dauervíz fodrászati cikkek raktáron. Illatszertár Piac-u. 40. *Hangya átjáró.*

Vétel! Eladás! **Rádió készítés és javítás** **BRAUN** József kir. hg.-utca 5.

A dolgozók postája

Cukrot kérünk gyermekeink részére!

Az újjáépítési terv nekünk, munkásoknak nem béremelést ígért, hanem főleg ellátásunk megkönnyítésével akarja a többtermelést előmozdítani. Ez így nekünk nagyon megfelelne, ha egy súlyos kérdésünk meghallgatásra találna.

A városban még nem került sor cukorkiosztásra, pedig gyermekeinknek feltétlenül szükségük volna cukorra. Nem mi kérjük, nehéz testi munkások, mert mi majd csak megleszünk. Ennélkül is, de kisgyermekünk szervezeteiben súlyos rombolást okozhat ez a nagy cukorhiány. Ezzel szemben, míg cukrászdáink főleg vannak süteményekkel, melyeknek csak egyrésze készül melásszal s a többi tisztított cukorral, azt a fészét mi nem tudjuk megvenni gyermekeink részére.

Korlátozni kell már végre a cukrászati termékek készítését és árusítását. A cukrászdák vendégei ügysem abból a nőről foglalkozunk ki, melynek — nehéz munkája következtében — elsősorban lenne szüksége cukorra. Gyermekeket is nagyon ritkán látunk a cukrászdák vendégei között.

A dolgozók nevében kérjük: Csinaljanak rendelésben a luxusiparban. Az így felszabadult cukormennyiséget osszák szét a város-gyerekek között. A cukrászdák munkásgyermekei között. Ezt a közérdekű kérésünket a műhelyi munkásság részéről több mint 300 családapa írta alá.

Tisztelettel:

A műhelyi munkásság.

Cukrot oszt a Nemzeti Segély

Három hónaptól 2 éves korig cukrot oszt a Nemzeti Segély a Demokratikus Nőszövetség helyiségében (Ferenc József-út 59.). Azok a három hónapnál fiatalabb eseesemlék is kaphatnak cukrot, akiket az edesanyjuk nem tud táplálni, ha ezt a Zöldkeresztes Tanácsadó Intézettel igazolják. A kiosztás folyó hó 13-án kezdődik.

Tejbeszolgáltatás

Elrendelem, hogy 1945 június 9-től kezdve a tehenértartók egy-egy fejű tehenük után naponta fél liter tejet szolgáltatassanak be, hogy a fegyverszüneti feltételekben előírt kötelezettségnek eleget tessenek.

A beszolgáltatás az Alföldi Tejüzem (Vág-u. 6.) üzemébe, vagy a Halápi tejgyűjtő állomásra történik.

Aki a beszolgáltatási kötelezettségének nem tesz eleget, ellene az internálási eljárást folyamathat. tesszem. Polgármester.

Juh és bárány bejelentés

Felhívom a juhartókat, hogy a birtokukban lévő juhokat és bárányokat a Közelmezési Ügyosztály Gabonairodájában (városi adóhivatal udvarán, a fogyasztási adó helyiségében) legkésőbb 1945 június 16-ig jelentéské be.

Az 1944. és 1945. évi gyapjútermékből származó mindenféle gyapjú és gyapjúhulladék záróva van, azt csak a Textilgazdasági Iroda által megbízott gyárak vagy kereskedők vásárolhatják meg.

Akinek csak egy birkája van és az 1945 május 1. napján már birtokában volt, a gyapjú felét saját háztartása részére visszatarthatja. A zár alá vett gyapjú eladó gazda minden eladott 100 kg. zsiros gyapjú után a hivatalosan megállapított áron 10 méter szövetet igényelhet.

A bejelentés elmulasztása, vagy a rendelet bármilyen megszegése vagy kijátszása a pénzbírságon és elkövetésor kívül internálással is büntethető.

Kultúrccsoportot szerveznek

a demokratikus nők

A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének kultúrccsoportja minden héten szerdán és szombaton 7 órai kezdettel összejövetelt tart a szövetség otthonában, Piac-utca 59. szám alatt. A kultúrccsoport még június hó folyamán magas színvonalú előadást akar rendezni. Ezen szavalókórusok és női énekkarok, a magyar költészet és népdalkincs remekei mutatják be. A közönség számára előkészítendő esten kívül a kultúrccsoport fő célja a kulturált nő típusának a kinevelése, amit

intenzív közösségi képzéssel, szavalatokkal, felolvasásokkal és vitáival tarkított kultúrrelátásokon kíván elérni. A nőszövetség azt akarja, hogy a magyar nők demokratikusan gondolkodó műveltek legyenek, hogy munkájukat annál célravezetőbben tudják elvégezni.

Minden nőtársunkat szeretettel várjuk ma este fél 7-kor, Magyar Nők Demokratikus Szövetségének kulturális csoportja.

Színház, színészek és újságírók az újjáépítésért

A Csokonai-színház vezetősége csatlakozni kíván az országos újjáépítési versenyhez. Egyelőre hatenként 20 jegyet hozsát a vagongyár legjobb teljesítményt végző munkásainak rendelkezésére. A színház és az Irodalmi Kamaraszínház minden pénteki előadására mehet majd el ingyen a vagongyár 10-10 munkása. Ezt az akciót a színház a közeljövőben több debreceni nagyüzem munkásaira óhajítja ki-

terjeszteni. A Magyar Újságírók Országos Egyesületének debreceni szervezete a színházzal egyetemben június hó 24-én vidám irodalmi matiné rendez, melynek teljes bevétele az újjáépítés céljait szolgálja.

A Csokonai-színház művészei és műszaki személyzete készségein csatlakoznak ezúton az újjáépítés versenyhez.

A népzeneészek az újjáépítésben

A népzeneészek szakszervezete június 8-án tartott tagértekezletén hozott határozatával rácafozott azokra a vádakra, amiket az újjáépítéssel kapcsolatban feltétlenül rászórtak. Magukévá tették a jelszót, hogy „arccal a vasut felé” és ki-mondották, hogy összes taglétszámukkal minden hétfőn testületileg vesznek részt a vasút újjáépítésében, ami 126 ingyenes munkanapot jelent hetenként az újjáépítésben. Minden vasárnap térenét adnak a múzeum előtti téren és az itt befolyó önkéntes adományt a különböző Segélyző- és Gyermekbarát Egyesületeknek osztják szét. A honvéd kórházak sebesültjeinek szórakoztató zenét adnak. Kimondották még, hogy Hajdú megyében csak szakszervezethe tartozó népzeneészek vállalhatnak munkát és köthetnek kollektív szerződést. Elhatározták, hogy szakszervezeteiket kiépítik az egész Tiszántúl területére.

Iskolapélda vehető a szakszervezetbe tömörült népzeneészek lelkes munkavállalásából, akik bebizonyították, hogy nemcsak beszélnek, de cselekednek is.

Páncélszekrény.

jó állapotban eladó TOTH lakatos, Hatvan-u. 4/a. Érdeklődni lehet vasárnap d. e. és hétköznap egész nap.

Tökéletes szabás elsörendü Nagy Béla úriszabóságában. Piac-u. 7. sz.

Csont-enyvet veszek, FEUERMAN bőrdönös, Piac-utca 55.

DANCING Szechenyi utca 1-b MA délután 4 órától ÖSSZTANC Jún. 15-én új kezdő táncantolyam. — Kitűnő jazz.

A Villanygyár

A Villanygyárat az utóbbi időben nagyon sok vád éri a fogyasztók részéről. A fogyasztóközönség panaszkodik a magas áramdíjak miatt. A Világítási Vállalat a városi törvényhatósági közgyűlésen 3 pengős áramdíjat terjesztett elő, a 6, 8 és 12 pengős áramdíj a közgyűlési vita után alakult ki. Ha a Villanygyár a háború előtti helyzetben lenne, műszaki gépek és nyersanyag tekintetében, sokkal mérsékeltbb áramdíjakat szedhetne. A Villanygyárnak még a tél heálla előtt meg kell csináltatni két gőzkazán beépítését, ami 2 millió pengőbe kerül és egy gáztartályt 300.000 pengőért. A műhelyeket is rendbe kell hozatni, mert az esztendőpadok az udvarban állanak. Ezek a legfontosabb munkálatok, amelyeket el kell végezteni, hogy biztosítani tudja a Villanygyár az áramot a gyáraknak, üzemeknek és a közönségnek. Hasonlóképpen fontos a villanygyári alkalmazottak fizetésének rendezése is, a Villanygyár személyzete heteken keresztül fizetés nélkül végezte életveszélyes munkáját.

A fogyasztóközönség tehát ne csak a bevétel összegét vegye figyelembe, hanem vegye tekintetbe a kiadásokat is, nem utolsósorban a szén magas árát és akkor be kell látnia, hogy a bevétel összehangban van a kiadással.

A villanyvilágítással egyébként takarékoskodni is lehet. Egy 25 wattos égő, napi négy órát égetve, havonta 3 kilowattot fogyaszt, tehát 18 pengőbe kerül, vagyis olcsóbb, mint bármely más világítási eszköz.

A „Néplap” június 8-i számában rámutatott arra, hogy a város vezetősége nem olyan mértékben segíti az üzemeket, mint ahogy az kívánatos lenne. Ha Pataki műszaki tanácsos segítségére lenne a Villanygyárnak, ahelyett, hogy kritizálja, sok nehézséget meg lehetett volna már oldani. Kérjük a város vezetőségének segítségét és a fogyasztóközönség megértését, hogy a nehéz viszonyok ellenére folytatni tudjuk az ország felépítésében elsőrendű fontosságú munkánkat. **Makranczy László.**

Ügyeletes gyógyszerárak: Június 9-15. „Arany Angyal” (Ferenc József-út 50.), „Bocskay” (Bocskay-tér 1.), „Reményeség” (Csapó utca 22.)

Ne dobja el ocska kalapját, olcsón újjáalakítja **Baráth Gábor** új cím: Burgondia-u. 21.

PÁRTÉLET

A Kommunista Párt minden kerületi és üzemi szervezete hétfőn délután 4 órakor pártnapot tart. Targy: A külpolitikai helyzet. Megjelenés párttagoknak kötelező. Érdeklődőket szívesen látunk!

SAKSZERVEZETI HIREK

Felhívom a kereskedelmi alkalmazottak szakszervezetének összes tagjait, hogy vasárnap, június 10-én d. é. 10 órakor, a szakszervezeti székházban tartandó tisztújító közgyűlésen saját érdeklődésükben jelenjenek meg. Az utolsó nap vasárnap d. é. 10 órakor taggyűlést tartanak.

Magántisztviselők szakszervezete felhívja azokat a tisztviselőket, akik katonai alkalmazottnál dolgoznak, de nincsenek honvédségi állományban, saját érdeklődésükben lépjenek be a szakszervezetbe.

Magántisztviselők szakszervezete ismételt és nyomtatékosan felhívja azokat a tisztviselőket, akik még eddig nem léptek be a szakszervezetbe, hogy június 15-ig nyilatkozatukat adják be. Aki a felhívásnak nem tesz eleget, magára vessen.

Kelmeletfők és vegyztisztók hétfőn d. é. fel 6 órakor taggyűlést tartanak Arany J. u. 2. sz. alatt.

Ruházati munkások szövetkezet létesítése céljából alakuló gyűlést tartanak 12-én d. u. fel 6-kor a szakszervezeti székházban.

Magántisztviselők szakszervezete ma d. é. 10 órakor vezetőségi ülést tart a szakszervezeti székházban.

Felhívás a traktortulajdonosokhoz és gépkocsihoz! A traktortulajdonosok a Termelő Bizottság felhívása alapján bejelentési kötelezettségüknek f. hó 9-éig nem tettek eleget. Ismételt és nyomtatékosan felhívunk valamennyi traktortulajdonost és gépkocsist, hogy a szántás befejezésétől számított három napon belül a szakszervezet Termelő Bizottságánál (Debrecen, Arany János-u. 2. Vaskovics úr kezéhez) írásban jelentsek be: 1. a felvételzett üzemanyag mennyiségét, 2. a fenti mennyiségből kiszántott föld mennyiségét kat. holdakban, 3. a felhasználatlan üzemanyag mennyiségét, 4. annak indoklását, hogy a traktoronként előírt 500 kat. holdat miért nem szántották ki. Fenti adatokra a kedvezményes árú üzemanyagának a földművelésügyi minisztériummal való elszámolása végett sürgős szükség van. Ezen rendelkezésünknek eleget nem tevő traktortulajdonosokkal és gépkocsizelőkkel szemben a szakszervezet megfelelő retorziókkal fog élni azon kívül is, hogy a jövőben (nyári, őszi szántás), kedvezményes árú üzemanyagkialtalásban nem részesülhetnek. **Dr. Ond Gyula** min. megbízott.

Mérnökök szakszervezete hétfőn háromnegyed 6 órakor tagértekezletet tart.

Sütőipari, konzervgyári, élelmiszeripari és egyéb élelmiszeri munkások és alkalmazottak f. hó 12-én, kedden d. u. 4 órakor az élelmiszeri munkások debreceni csoportjánál taggyűlést tart a szakszervezetek székházában (Arany János-u. 2.) Napirend: Bér- és kollektív szerződés. Pontos megjelenést kérünk.

A debreceni házteljesítők szakszervezetének vezetősége felhívja tagjai figyelmét, hogy ma délután 2 órakor a szakszervezetek székházában, Arany János-u. 2. sz. I. e. tagértekezletet tart, melyre minden tagot elvárunk. Új tagok beiratása ugyanott.

Kereskedő Társulat közleményei

Magántisztviselőket foglalkoztató üzemek, gyárak, kereskedelmi vállalatok, kereskedések, bankok, biztosítási vállalatok a magántisztviselőkre vonatkozó kollektív szerződés ügyében fontos értekezletet tartunk 12-én, kedden d. u. 6 órakor. Kérjük az érdekelteket, hogy egy-egy képviselőjüket erre az értekezletre kiküldeni, illetve megjelenni szíveskedjenek. Ügyvezető elnök.

HALÁLOZÁS

Csetneki Farkas Géza ny. MÁV felügyelő 68 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 4 órakor a Köztemető II/á. terméből.

Szabados Árpádné Gruber Margit 44 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a II/á. terméből, római kat. egyházi szertartással. Lakás: Cseres-utca 4. Csúrká temetkezés.

Köszönvényküldés. Mindazon kedves rokonainknak, jóbarátainknak, gazdáltságainknak és ismerőseinknek, kik felejthetetlen jó férjem és édesapánk, Molnár László gazdálkodó temetésén megjelenni szívesek voltak, ravatalára koszorút vagy csokrot küldeni kegyeskedtek, nagy bánatunkban osztozkodni kívántak, hálás köszönettel mondunk Öv. Molnár Lászlóné és családja, Kossuth-utca 44.

SPORT

A Debreceni Munkás T. E. péntek esti vezetőségi ülésén hozott határozata értelmében Vadas Árpád intézőt a vezetőségétől felmentette.

A DMTE futballszakszervezetének új intézője Gombos Ferenc elvtárs, az ismert sportember lett.

A DMTE ÖSSZES SZAKOSZTÁLYAINAK NAK RÉSZVÉTELEVEL június 11-én, hétfőn délután 6 órakor fontos ügyben taggyűlést tart. Mindenki ott legyen. Előzők.

A DMTE vezetősége június 11-én, hétfőn délután 5 órakor fontos ügyben vezetőségi ülést tart.

DVSC—Szolnok ökölvívőmérkőzés lesz vasárnap d. u. 5 órakor a DVSC-pályán szabaddban. Indulnak: Mirszalai, Molnár I. II., III., Mihályiék, Gontos, Furesa, Darai, Farkas, Mécsáros, Tamási, Szücs stb. nevesebb versenyzők. A szolnoki csapat szombaton megérkezett.

Vasárnap d. e. 10 órakor Szabadság Kerékpáregylet nagyszabású háztömlő körüli versenyt rendez. Az előreláthatólag izgalmas és érdekes verseny az Ajtó-u., Kétmalom-u. és a Magos György-téri körön lesz megtartva. Ezúttal is kérjük a versenyzőket, hogy a startnál pontosan 9 órakor jelenjenek meg.

Felülsz szerkesztő és kiadó: **DR. TARISKA ISZVÁN.**
Szerkesztő: **VILÁG MIKLÓS**
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Ferenc József-út 28. sz. II. emelet. Telefonszám: 254.
Nyomatott a „Szabadság” nyomda- és kiadóvállalat kőrforgóképezé-
Felelős nyomdaigazgató: **MÉNÉS JÁNOS.**

Ablak-kitt
üvegezéshez ismét kapható **SZABÓ ZSIGMOND**-cégnél
PIAC-UTCA 10. szám.

APRÓHIRDETÉSEK

ALLAS

Jómunkás fiatal fodrász-szakszervezet azonnali belépést, Biri László, Rákosi Jenő-u. 7.
Férfiszabóság felvétel. Baranyai 12. I. 2. 216
Férfiszabóságba varrótársaságot felvétel. Baranyai-utca 12. I. 2.

Munkásélményeket felvétel. Baranyai-u. 12. I. 2. 118
Férfi és női napszámosság felvétel a Debreceni Működgyár, Fűrdő-u. 2. 210
Ebédlobbutor, fehér márványos, eladó. Porozslai-utca 29.

Vízvezeték-szerelő tanuló felvétel Nagy szerelő, Varga-utca 8. 177

Vízvezeték-szerelő segéd felvétel Nagy szerelő, Varga-utca 8. 176

Férfi munkást felvétel Weisz Iestéküzem, Hatvan-utca 8. Jelentkezni hétfőn reggel. 226

Cipészsegéd felvétetik. Dregán, Arany János-u. 1. 192

Keresek ügyes jóvárró házi varrónót oca 2 hétre. Érdeklődni 84-es telefonon. Cím a kiadóban. 193

Házvezetőnek elmennék. Honvéd-utca 27. 184

Kádárszolgálat azonnali belépésre felvétel a Hajdúsági Konzervgyár, Debrecen, Diószegi-út 183/b. 194

Jómunkás borbélysegéd jelentkezzen. Hajdúsámon, Bereczné, fűszerüzlet. 213

Cipészsegéd felvétel Nagy Károly, Batthyányi-u. 12. 219

Szabó kézimunkásokat állandó munkára felvétel Vértessy, Burgundia-u. 3. 218

Jómegjelenésű ügyes fiút tanuló felvétel Pogány, Nyulas, Gergei-u. 10. 215

Segéd- és tanulóélmény kát felvétel Gelbmann-szálon, Hatvan-u. 6. sz. 217

ÜZENET

Kérem azt a Püspök-ladányba Korosmezőről visszatért férfit, aki Sági Jánosról hírt hozott, közzölje címét Sági Jánosnéval, Debrecen, Oláh Károly-utca 58. 183

Felkéröm mindazokat, akik Kis László tüzérszakszervezetéről tudnak, aki a tizenhetedik labori tüzérszakszervezetnél teljesített szolgálatot, értesítsék szüleiket, Nyilastelep, Honti-utca 86. 225

E. Nagy Imrét keresi szülei Váncsodról, bevonult 1944 aug. 28-án Szilágy-somlyóra, 28 éves. Édesanyja neve Buti Róza. Aki tud róla, értesítse aggodó szüleit Váncsod, E. Nagy Imre. Sz. 28

LAKÁS

Bütorozott szoba nem fiatal tisztviselőnek kiadó. Perles-utca 7. 196

Bütorozott szoba kiadó. Ceillag-utca 17. 181

Kiadó üzlethelyiség. Eötvös-utca 64. Ny. 85

Jómenetelű üzlethelyiség szatizsület céljaira, lakbér helyett helyreállításért, sürgősen kiadó Erzsébet-u. 26. sz. alatt. Értekezni: Miklós-u. 43. Szücsnél.

Idősebb asszonynak, aki a háztartásban és baromfi-nevelésben segít, lakást, ellátást és fizetést adok. Góhér-utca 20. 160

Előszobát 2 szoba, konyha, előszobas lakásomat 1 szobas komfortossal. Cím a kiadóban. 123

Egy úriszobával kombinált örökszép ebédlobbutor, mely áll 1 szekrény, 1 tállaló, 1 vitrin, 1 asztal, 12 darab börszék, 1 recamékanapó nagyon szép húzatall, 2 fotóly, 2 szék, 1 asztal méltányos áron eladó. Ref. Püspöki palota, Ingó-ságközyvitő. 206

EGYÉB

Eladó egy szép ruhazek- reny. Bordán, Leány-u. 6.

Kecske-gidák eladók, óriási belga bakka bűgatók. — Berta-utca 8. szám, Homok-kert. 147

Pianino vörös (mahagoni) Lamberger Gloss gyártmány elvesztett, jutalom ellen visszaadható, nyomravezető jutalmazom. Lénárd, Porozslay 11. 141

Kulcsokat ajtó- és szekrényzárhoz veszek bármilyen meunységben. Nagy István lakatos, Szechenyi-u. 2. szám. Sz. 19

Eladó egy teljesen új, süllyesztős Singer varrógép. Maróthy György-u. 10. 27

Eladó egy nagy sarok modern ruhás szekrény, vágy eleccím barna 3 ajtó- szekrényre. Miklós-utca 41. 182

Egy gyalupad eladó. Csap-utca 84. 183

Elaló keményfaág, sodrony, éjjeli szekrény, ruhaszekrény, alakítható, gyermeknek asztallá alakítható puhafaág. Honvéd-utca 21. 162

Nagymennyiségű posztó- hulladék eladó. Péterfia 54. 165

Kombinált szekrény, új és drapériák eladó. Kuruc-utca 39/c. 165

Sámsoni-útnál György-utca 3. sorszámú, rézben bombázott ház, nagyon szép 300 négyzetes telekkel be- tégség miatt igen méltányos áron eladó. Bővebbet látványi műkereskedő, Ref. Püspöki palota. 169

Szépess 1 hold repába, szummás és 1 hónapos ben- kesztős kerestetik. Tanító- utca 15. 172

Traktorművegek javítását, újjonnan mágnesesítését, dinamó javítását vállalom. 9 Veszek-számzatokat, műszaki és gumiarut. Szoboszlay, Szechenyi 24. 156

Modern konyhaszekrény, egyéb apróságok, elutazás végett sürgősen eladó. Török Bálint-u. 22. 179

Bélgelölön 10 hold ten- gelyt meghúzatva kapálásra harmadára kiadó. Cím: Bőszörményi-út 36. 146

Eladók: Ajtók, tokkal együtt, ablaktokok, rövid gergendák, szarufák, lécek. Cserép előjegyezhető. Vállalok tetőfedéseket, bombaszerű házak rendbehozását. Török Bálint 19. 153

Szönyegek, függönyök, al- taliban szőttek szakszerű javítását, hozott anyagból készítését juttányosan vállalom. Szakmáry Irén, Arany János-utca 61. 185

O-8-as villamosmotor el- adó, vagy tüzhelyért cserél- lem. Pogány, Nyulas, Görgei-u. 10. 215

Szoba-konyhas lakást adok telepen ház örzetisért. Max. Arany János-u. 2. délelőtt. 211

Bütorok, cimbalom eladó. Kálvin-tér 5. szám. 190

Rédkulom pénteken a piacon a benne lévő igazoló irattal elvesztett. Megtaláló illó jutalomban részesül. Galambos Imréné. 220

Keresek bérbe vegyiüzem részére családiházat vagy helyiséget szabad udvarral. Ugyanott eladó 50.100.200 literes zsíroszórók, karbidos dobok, jókarban lévő használt, férfikerékpár el- adó vagy nőre cserélhető. Bőcskány-utca 6. 204

Keresszényő Szűcs Erzsé- bet női divatszalonja József kir. herceg-utca 8. Megren- delésre készit, hozott anyag- ból is a legújabb modell- szerinti női ruhákat, kosztu- mokat. Sz. 17

Nánássy Lajos Rádió és villamos- ság, vesz, javít, elad Piac-u. 87

Eladó padlásdeszka, ablak és vasostély. Vargakert, Keleti-sor 1. f. 180

Új rekamié, hencser el- adó. Bútoriszövetet, zsebk- vásznat, afrikot, lőszört, fu- gót, szeg, gurtint, spárgát, veszek. Kandia-u. 15. kápti- tos. 219

3 pár gőzseplőgarnitúra, 54 colos, eladó helyben. Dé- nes János, B-újváros, Sém- sei-u. 35. 212

Közszükségleti, arcápolá- si, piperecikkek szakszűlet. Solti, Sas-u. 2. 561

Külsősegen lévő, teljesen ép, nagytelkű házam elese- rélném város belterületén lévő bombarongállal. Cím: Csillag-u. 17. sz. 159

Kartottasson gyapjút, an- gorát Csonka-utca 18. 157

Építkezési anyag kap- nató Erzsébet-u. 48. Van téglá és fa. 140

Harmados tengeri kiadó. Ondó. Percc-dűlő 18. Érte- kezni Timár 23. 189

Eladó Vigkedvő Mihály- utca 17. sz. családi ház és Porozslay-út 41. sz. 600 négyzetes szőlőtelek ház- zal. Értekezni lehet Hid-utca 4. szám alatt. 187

Karfiol, kelkáposzta, ko- rábbi palánták kaphatók nagy tételben is darabon- tonnaért. Szechenyi-u. 43. Erdély. 222

Termező építéshez el- adó. Búsi-u. 21. 224

Vasszeg cserélek sza- lonnaért. Szechenyi-u. 43. Erdély. 222

Sürgősen eladó kis ház. Lazár-u. 10. Leiningen-u. végén. Erd. Kosuth-u. 43. Varga kesztyűnél. 221

Gyermekkoszt, ceontszimó, mély, kitűnő állapotban el- adó. Hatvan-u. 34. 83

Minden óra szakszerű ja- vitását vállalja Majoros órásmester, Athla-tér 4.192

Gyapjút, angoraszőrt leg- magasabb áron veszek vagy szövetre elcserelem. Fried- laender, festő, Hatvan-u. 37. 121

Kerékpárt, varrógép el- adok, veszek. Női-, férfiszabó- és bőrvarrógép nagyvá- lasztékban. Bobin és min- denféle alkatrészek raktá- ron. Karsay műszerész, Magos György-tér 9. 145

Kerékpár zománcozást, hegesztést, varrógép- és ke- rékpárjavítást szakszerűen készít Bezzler műszerész, Sa- létrom-utca 10. 67

Ékszerüzlet Csapó-utca 18. sz. Aranyat, ezüstöt, draga- kővet a legmagasabb áron veszek. 635

Wertheim-kasszát, össze- törtet is megjavított vagy megveszek. Honvéd-utca 53. 628

VAGYONMENTŐ Bábó- sas-utca 1. Vess és elad lakberendezési bútorokat, háztartási cikket, régisé- geket. 634

Alkalmi vételek: Horvá- Miklós-úton egyszer 4 szob- as, egyszer 3 szobás ház 400 négyzetes telekkel 250.000 — P. Ny-útcán 10- vedelmező többalakos bom- baszerűt eladó házak. — Huzlalda Vágóhídnál lakás és istálló. — Temető-útcán 3 darab 500 négyzetes telek. — Keresek vevőim re- szére házakat, telket. — Bulvárszky Borbála Ingá- ból is a kereskedelmi áron közvetítő iróhája. Török Bálint 19. 26

Rendelések

Az újjae hatalmas erősséget a súlyos hely. Olyan arány az egyes között, akik elkeseredést csony munkák között. Nyilván szolgálja az emberek és árak mert nem kiben a verselőzők maradhatetlen állap egyes szakm emeléseit. Kül és a nyomka a sütőmunka olyan veszedé teremthet, a hatja a munk egységét.

Mj nem iri építőik vagy gasabb életsz szentesnek tart ket arra, hogy morból kiláto azonban, hogy így nem tört bekövetkezik hogy „aki bl a'apján nyakló a béreket, a készülő ország heti.

A munkás érdeke az infl reakció kíván még vannak óráberrel dol egész sor nagy nem tartjuk s egészeséges áll az újjaépítés csony színvona gozók egy rés nem azt jelen kívánjuk, hogy morban éljenek vánjuk a bérek

Itt van egy Ugyanakkor, a munkások, ak mású, hogy a le veszik ki magy építésből, még pengős óráberel a nyomdász he pengő körül jár túlhaladja. Ugy vonatkozik az sokra és a sütő

Eppen ezért a szervezet, Fűtőb munkásai, de a selek Szakszer- kozik a vasúti sokkal együtt és rek arányosítás állapotok megszü- ségessé vált, hóp- vezeti Tanács nyúljon bele a b- jébe és teremts

Mi a termelés akarjuk a munká vonalát emelni, hárek inflációjá